

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

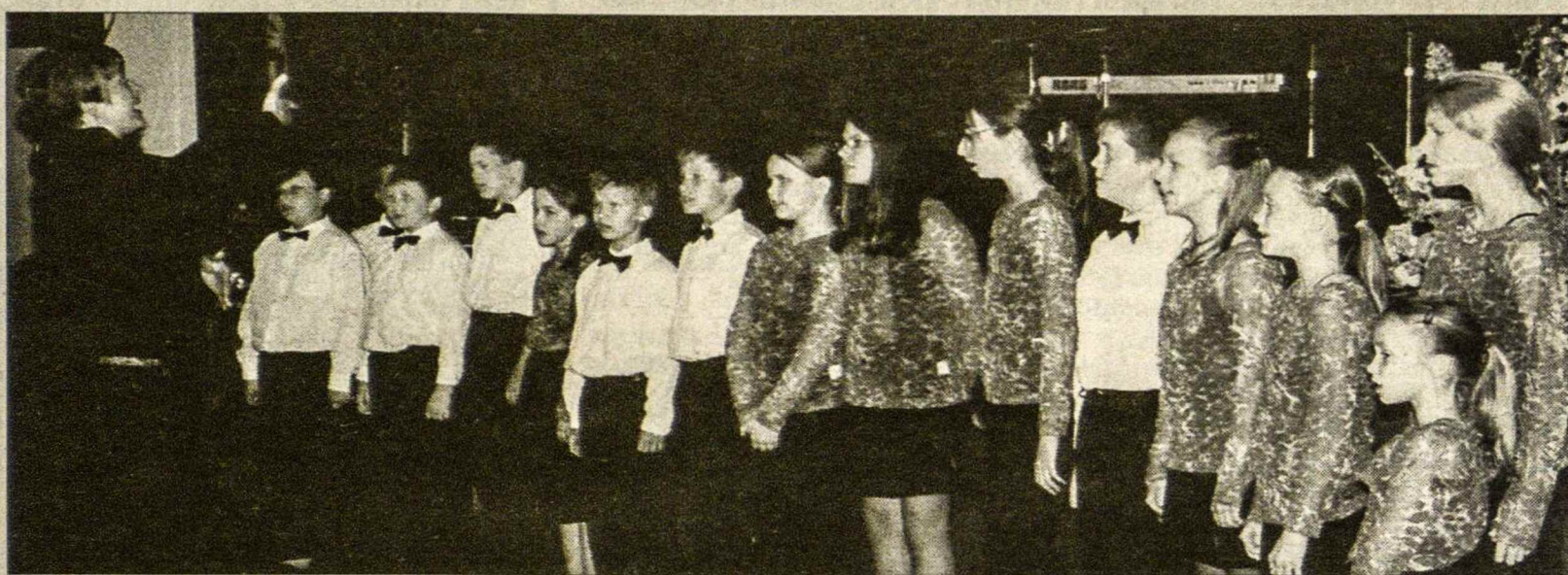
Nr. 23 (2882) 2005 JUNE-BIRŽELIS 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Trėmimai ir viltis

Ir vėl Birželio 14-oji, sibirinių trėmimų minėjimas, nors ir tradicinis bei reikšmingas, vis dėlto pamažu jau blėsiantis, tarsi sparčiai bėgančių dešimtmečių dulkėmis apnešamas.

MINIME, liūdime, meldžiamės jau 64-tą kartą tiek išeivijoje, tremtyje, tiek ir Lietuvoje, kur nuo 1990-ųjų ta diena pavadinta Gedulo ir vilties diena. Pasigirsta balsų, kad tas naujasis pavadinimas ne visai tiksliai nusako įvykį, ir manoma, kad tokiu pavadinimu norėta išvengti žodžio "trėmimai", kaip, atrodo, stengiamasi žodį "okupacija" pakeisti sovietmečiu. Iš kokių šaltinių tos pastangos kyla, kodėl bandoma švelninti buvusią baisią tikrovę, klausimas kitas ir galbūt atskirai svarstytinas. Išeivijoje Birželio 14-oji niekada nebuvo kitaip pavadinta kaip sibirinių trėmimų diena, pirmą kartą taip žiauriai, neteisingai nusiaubusi Lietuvą. Tai buvo netikėtas bolševikų smūgis, deja, ne paskutinis, ir tai į Sovietų Sąjungą "savanoriškai" įstojusiai naujai respublikai. Nieko sau sutiktuves ir priėmimas. Ir įvertinimas už "Stalino saulės" paršivežimą į tėvynę, už sukurtas tironui nusilenkiančių poetų odes. Kolaborantų skleistas aiškinimas, kad iš krašto buvo išvežami aršūs nacionalistai, liaudies skriaudėjai bei kitokie visuomenės nusikaltėliai, tėra plikas melas, kurio šiandien aiškinti nebereikia. Tas melas tik užtraukė amžiną gėdą tiems, kurie bandė prisigerinti prie okupacinio režimo, ir tai ne tautą gelbėdami, kaip bando meluoti, bet ieškodami sau asmeninių karjeros galimybių atsistojant pusėje tų, kuriems jėga ir visuotinis žmonių terorizavimas buvo vienintelė tiesa ir išeitis gana painioje karo sujudintoje būklėje. Sąrašų sudarinėjimas trėmimui kai kuriems tapo pelningu užsiėmimu, nes ištremtųjų vieton galėjo kurtis, nė kapeikos už tai nepraradę. O tik sąžinę...

ISIDĖMĖTINA – šalia Gedulo įrašytas žodis Viltis. Tai siūloma užuomina, kad daugiau taip nebūtų. Tai kilnu ir prasminga. Bet kaip padaryti, kad taip daugiau nebeatsitiktų, kad nebebūtų sąrašų vienu prieš kitus, kad ateityje jokios sprespaudos ar okupacijos nebeskaldytų taip niekingai visuomenės, kad tautos nelaimė niekada ir niekam nebeprisidarytų proga savo asmeninei gerovei stiprinti. Gal tokia ar panaši Viltis įsivaizduojama? Būtų idealu ir pavyzdinga. Tačiau, kad nors dalelę to viso galima būtų įgyvendinti, reikia ir dar ilgesnį laiką reikės nemažai specialių pastangų. Ar ta linkme einame, kyla klausimas, kai išgirstame daugybę nemalonių tvirtinimų. Pvz. apie dabartinę būklę Lietuvoje politologas prof. Vytautas Radžvilas rašo: "Sovietinis monstras norėjo panaikinti Katedrą, dabartiniai berniukai mielai ją paverstų lošimo namais" (*Literatūra ir menas*, 2005 m. balandžio 15d.). Kaip kas tokį pareiškimą bevertintų, jis vis dėlto gana taikliai apibūdina šių dienų jaunesnės visuomenės nuotaikas. O juk nuo jų ir pasirinkimo kelias ateitin priklauso. Viltis, kad nebeprisikartotų baisioji praeitis, turėtų tiesti kitokią kelią. O dar akivaizdžiau, kad netaip darome, yra kad ir tas valdžios nuosprendis, įsigaliojęs š.m. sausio 1d., įslaptinti KGB archyvus net 70-čiai metų. Tai kelia rimtą įtarimą, kad tuo užsimota dangstyti kai kurių valstybės veikėjų praeitį. Dargi po to, kai Lietuva jau Europos sąjungoje. Jokio išsamesnio rimtai inotyvuoto paaiškinimo tuo reikalu nepadaryta. Tokie ar panašūs reiškiniai nesiderina su skelbiamos Vilties dvasia, nes, atrodo, tvarkomasi senu papročiu – mes valdžia, ir darom tai, kas mums patinka. Č.S.

XXXV Kanados lietuvių dienų, įvykusių gegužės 20-22 d.d. Toronte ir Mississaugoje, programoje dalyvavo Anapilio vaikų choras "Gintarėliai" ir kapela "Sūduva". Viršuje "Gintarėliai" su vadove muz. D. Grigutiene KLD atidaryme Toronto Lietuvių Namuose. Ntr. K. Baliūnaitės. Žemiau – kapela "Sūduva". Pirmas iš dešinės - vadovas Vitas Balyta Nuotr. D. Blynaitės

Tolimoji Lietuvos senovė

Žiniasklaidoje stengiamasi ją vaizduoti niūriai, primityviai kaip atsilikusį kraštą. Prof. ZIGMAS ZINKEVIČIUS savo knygoje *Istorijos iškraipymai* įrodo, kad tai netiesa

Stengiamasi mūsų tolimąją senovę vaizduoti niūriai. Esą lietuviai ilgus amžius gyveno tarsi laukiniai neįžengiamose giriose ir buvo pasauliui nežinomi. Net populiari televizijos laida *Būtovės slėpiniai* buvo pradėta teigimu, kad iki 1009 m. lietuviai lindėję pelkėse ir buvo nežinoma tauta. Taip manyti gal ir būtų galima, jeigu apie tautos praeitį spręstume vien iš rašytinių šaltinių. Bet mokslas turi ir kitokių, nerašytinių šaltinių, patikimai nušviečiančių tautos priešistorę, tuos laikus, kurių rašytiniai šaltiniai nesiekia. Tai – istorinės (diachroninės) kalbotyros ir archeologijos duomenys. Juk mes nieko nežinotume apie savo protėvius baltus, jų materialinę ir dvasinę kultūrą, jeigu kalbininkai nebūtų kruopščiai ištyrę senovės baltų gyvento ploto upių ir ežerų vardų (hidronimijos) ir tuo būdu nutiesę tiltą į tolimąją senovę, mūsų tautos ištakas, kurias toliau vaisingai analizuoja archeologai, tirdami to ploto materialinės kultūros radinius. Tų tyrimų nepaisymas veda prie klaidingų apibendrinimų ne iš piktų paskatų, bet dėl kitų šaltinių, išskyrus rašytinius, ignoravimo. Šių eilučių autoriaus troškimas patikslinti

minėtą netikslų *Būtovės slėpinių* teiginį (kalbotyros mokslo duomenimis, tautovardis *Lietuva* buvo plačiai žinomas mažiausiai pusę tūkstantmečio prieš jo patekimą į istorijos šaltinius) nedavė rezultatų, nes iš plataus paaiškinimo *Būtovės slėpinių* antroje laidoje buvo palikti tik keli nereikšmingi sakiniai. Beliko pasitaikius progai pakoreguoti netikslų (bet labai svarbų) teiginį spaudoje, tačiau už tai susilaukta anaipol ne padėkos. Tai traktuotina kaip vengimas tikslinti paklydimus.

Pirmasis Lietuvos vardo paminėjimas 1009 m. Kvedlinburgo analuose kartais būna panaudojamas nešvariems tikslams. Antai M. Ivaškevičius *Šiaurės Atėnuose* (2002.XII.07) rašė: "Pirmą kartą pasauliui Lietuva prisistatė kriminalinėse Europos metraščių skiltyse (šių tradicijų tebesilaikome)". Vadinanti Kvedlinburgo analus kriminaliniu metraščiu yra tiesiog nepadoru. Bet Ivaškevičius, kaip jau matėme, prie tokių dalykų yra pripratęs.

Istorikas E. Gudavičius mano, kad arkivyskupas Brunonas krikštijo ne prūsus ar jotvingius, bet lietuvius, ir tą krikštimą laiko pirmuoju Lietuvos

krikštu, nors tokią nuomonę sunku suderinti su istoriniais šaltiniais, tvirtinančiais, kad tada buvo krikštijami prūsai. Be to, Gudavičiaus nuomonei prieštarauja *Netimero* ir jo brolio *Zebedes* (taip šaltiniuose užrašyta) vardai, kuriuos sunku kildinti iš lietuvių kalbos, nebent jie buvo neatpažįstamai iškraipyti.

Senovinių dvikamienių lietuviškų asmenvardžių su dėmeniu *Neti-* (ir *Noti-*, *Nerti-*...bandoma įvairiai perskaityti) neužfiksuota. Nėra ir kamieno *Zebed-* asmenvardžių. Broniaus Savukyno tvirtinimas, kad tokie asmenvardžiai yra buvę, tik neužfiksuoti, tėra vien spėjimas, neturįs įrodomosios galios, kaip ir jo tam reikalui pateikti kiti aiškiai pritempti vardyno duomenys. Tokiu metodu dirbant galima įrodyti viską, ką tik panorėsi. Bandytas pastarąjį asmenvardį sieti su *Živinbutu* taip pat labai jau dirbtinis. Tačiau šie abu asmenvardžiai yra artimi prūsų vardynui. *Netimeras* gali būti iš prūsų *Nauti-mer-*, plg. prūsų asmenvardį *Nawtemer* (Trautmanno žodynas, 1925, 147): prūsų *nautin* 'bėdą'. Vardas *Zebedes*

Nukelta į 2-ą psl.

Šiame numeryje

Tolimoji Lietuvos senovė - 1,2 psl.

Milijoninis Lietuvių fondas- 3,4 psl.

Tarmių pavasaris mokyklose - 4 psl.

Lietuvaitė diplomatinėje tarnyboje - 5 psl.

Kur gerai - ten tėvynė? - 5 psl.

Jaunas senatvėje - 6 psl.

Britų rašytojas grįžta į Vilnių su "Gintaru" - 8 psl.

Tauraus lakūno žygdarbis - 8 psl.

Stipendija dainininkei - 9 psl.

Prieš 60 metų - 10 psl.

Palaidotas Laisvės paminklas - 10,11 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, mėmo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Damiano maldos grupių susitikimas įvyko balandžio 22 d. Kauno arkivyskupijos centre. Dalyvavo jaunimo iš Lietuvos bei Latvijos ir jų grupių steigėjai bei dvasios vadovai – Tiberiados bendruomenės broliai, kurie prieš 4 metus atvykę iš Belgijos įkūrė bendruomenę Baltriskėse. Susitikimas prasidėjo giesmėmis ir grupių prisistatymu. Vytauto Didžiojo šventovėje vyko Mišios, kurias aukojo kun. Egidijus. Jis pabrėžė, jog pasaulis ištroškęs Evangelijos ir jaunų gyvų Dievo liudytojų, skelbiančių Gerąją Naujieną, todėl atsinaujinti būtina pradėti nuo Kristaus – maldos grupių tikrojo tikslo, džiaugsmo ir lobio. Pirmosios maldos grupės Lietuvoje prieš trejus metus atsirado Kaune ir Šiauliuose, prieš metus – Vilniuje, Utenoje ir Zarasuose. Šv. Damiano maldos grupių susitikimas vyksta 2 kartus per metus įvairiose Lietuvos vietovėse.

Motinos dienos paminėjimo popietė "Jei širdį skauduliu kada sugėlė" įvyko balandžio 28 d. kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio buto svetainėje. Susirinko moterys, vėžiu sergančios motinos, susibūrusios į Kauno apskrities sveikatos bendriją "Almas", taip pat motinos, auginančios cerebraliu paralyžiumi sergančius ir protiniai neįgalius vaikus, "Vilties" bendrijos atstovės. Jos liudijo kaip tikėjimas, viltis ir meilė padeda pakelti ir įveikti fizinę ir psichologinę negalią. "Vilties" ir "Almos" bendrijos nariai dainavo, deklamavo savo kūrybos eilėraščius. Šiame bute-muziejuje ieškodami dvasinės paramos nuolat glaudžiasi net tik "Almos" bet ir psichiškai neįgalių žmonių bendrijos "Likimo draugai", nariai, bedarbių moterų klubas "Padėk sau pati".

Pirmoji popiežiaus Benedikto XVI bendroji audiencija įvyko balandžio 27 d. Šv. Petro aikštėje. Susitikti su naujuoju popiežiumi ir Vatikaną atvyko apie 40,000 tikinčiųjų. Kreipdamasis į susirin-

kusiųosius, popiežius sakė trokštąs, kad jo pontifikatas tarnautų žmonių bei tautų susitaikinimui ir geram tarpusavio supratimui. Jis aiškino, kad pasirinko vardą Benediktą norėdamas sekti drąsų taikos popiežių Benediktą XV, ir priminti Europos globėją šv. Benediktą. Popiežius pareiškė, jog tęs kassavaitinių trečiadienio audiencijų tradiciją ir savo pirmą katechezę psalmių tema.

Sekmadienio vidudienio maldą popiežius Benediktas XVI pirmą kartą vedė gegužės 1 d. iš savo buto apaštališkųjų rūmų trečiajame aukšte. Jis pasveikino tą sekmadienį Velykas šventusias Ortodoksų ir Rytų Bažnyčias. Gegužės 1-osios proga Šventasis Tėvas kalbėjo apie socialinę teisingumą ir tinkamas darbo sąlygas. Aikštėje susirinko apie 100,000 tikinčiųjų, kuriems jis priminė šv. Juozapo darbininko šventę, ir Jono Pauliaus II encikliką *Laborem exercens*, sveikino prieš 60 metų įsikūrusį Italijos katalikų darbininkų judėjimą.

Antrojoje savo bendrojoje audiencijoje gegužės 4 d., popiežius Benediktas XVI tęsė Jono Pauliaus II pradėtą psalmių aiškinimo ciklą. Panaudojęs Jono Pauliaus II parengtą tekstą apie 121 psalmę, jis papildė pastabomis, kad turtas, galia, garbė ir komfortas yra pagundos, o tikrasis žemiškosios kelionės tikslas yra Dievo siekimas. Po katechezės jis sveikino susirinkusius įvairiomis kalbomis, įskaitant ir lietuviškai.

A.a. popiežiaus Jono Pauliaus II paskelbimo palaimintuoju procedūrą paskelbė popiežius Benediktas XVI gegužės 13 d. per susitikimą su Romos dvasininkija šv. Jono šventovėje. Procedūra bus pradėdama tuojau. Atsižvelgdamas į ypatingas aplinkybes, jis leido šiuo atveju netaikyti bažnytinės teisės reikalavimo, pagal kurį beatifikacijos procedūra gali būti pradėta ne anksčiau kaip praėjus penkeriems metams po kandidato mirties.

SPAUDOS BALSAI

Rusija: tai nebuvo okupacija

Sergej Jastržemskij, Rusijos prezidento patarėjas ryšių su Europos sąjunga srityje š.m. gegužės 5 d. *Rosijskaja Gazeta* skiltyje taip pasisakė: "JAV-ų prezidento Bush laiškas Latvijos valstybės galvai Vairai Vike-Freibergai, kuriame kalbama apie Baltijos respublikų 'okupaciją' Antrojo pasaulinio karo išvakarėse sukėlė nerimą ne tik tų valstybių gyventojų tarpe, bet ir tų, kuriems jis buvo netiesiogiai adresuotas. (...) Vargu ar apskritai paėmus dera vartoti žodį 'okupacija' taikant jį tų laikų įvykiams. (...) Jeigu jau nusistatoma vartoti šį žodį tarptautinėje teisėje ir vadovautis istoriniais faktais, negalima nepadaryti išvados, kad apie okupaciją negali būti kalbos."

Jo vertinimu 'įvedimas kariuomenės įvyko remiantis susitarimais ir aiškiai išreikštu sutikimu tada buvusių respublikose vyriausybių ir valdžių, kaip mes

nėjo Ribbentropo-Molotovo sutarties, pagal kurią Baltijos valstybės pateko į sovietų įtakos sritį ir buvo okupacijų bei karų svarbiausia pradininkė.

Ispanai objektyvūs

Madridio dienraštis *El Pais* š.m. gegužės 8 d. laidoje rašo: "Vilniaus miesto rotušės neoklasiškame pastate, kuris paminėta Napoleono kariuomenės iš Rusijos 1812 m. atsitraukimą, yra paminklinė lentelė G.W. Bush 2002 m. lapkričio mėn. apsilankymui Lietuvoje paminėti. Joje patvirtinamas JAV-ų įsipareigojimas ginti ginklu, jeigu reikėtų, Baltijos kraštų nepriklausomybę. Bush vizitas, pirmas, kurį atliko Šiaurės Amerikos prezidentas, buvo Triumfo žygis į kraštą, dėkingą Vašingtonui niekad nepripažinusiam trims mažoms Baltijos respublikoms sovietinio suverenumo. (...)

virkštinė tvarka, prekės, politikai, kurie yra sutinkami su dideliu įtarimu ir virš visko veiksmai rusų mažumos, ypač Latvijoje, kur yra tam tikra diskriminacija jų politinių ir profesinių teisių srityje (...).

Iškilmės ryšium su 60 m. nacių Vokietijos Antrajame pasauliniame kare nugalėjimu sukėlė erzinančias diskusijas tarp Rusijos ir Baltijos kraštų. Rusų vadovai vengia žodžio 'okupacija' ir nenori atsiprašyti kaip to pageidauja Estijos, Latvijos ir Lietuvos vadovai. Prezidentas G.W. Bush, kuris Rygoje pradėjo savo po Europą kelionę, kuri jį rytoj nuves į Maskvą, tarpininkavo abiem pusėms, prašydamas baltiečius padėti Rusijai demokratizuotis, bet taip pat pripažino, kad karo pabaiga pradėjo jų regione komunistinę priespaudą".

Pavardžių rašyba

Varšuvos dienraštis *Rzeczpospolita* š.m. balandžio 12 d. laidoje rašo: "Vakar Vilniuje posėdžiavo tarpvalstybinė lenkų-lietuvių tautinių mažumų reikalų komisija. Nors lietuviai jau kelintą kartą skelbia lenkų tautinės mažumos problemų pozityvų išsprendimą, tačiau nepavyko nieko panašaus nustatyti. (...) Per vakarykščius pasitarimus lietuviai pažadėjo lenkų pusei, kad JAV gegužės mėn. lietuvių valdžia perduos seimui įstatymo projektą, duodantį galimybę rašyti jų pavardes taip, kaip jos yra tariamos (tokią galimybę jau kuris laikas turi Lenkijoje gyvenantieji lietuviai)".

Kaip lietuviškų pavardžių problema yra sprendžiama Lenkijoje, rašo Lenkijos žurnalas *Polityka*, kuris š.m. balandžio 30 d. laidoje leidžia pasisakyti Punksko viršaičiui V. Liškauskui: "Nėra didelio noro keisti pavardžių rašybą. Galbūt tai pasirodys pirmuose jaunų lietuvių tapatybės dokumentuose. Į šį reikalą žiūrime iš praktiškos pusės – aiškina viršaitis. Pakeitimai dokumentuose priveda prie viso gyvenimo dokumentų keitimo, įskaitant ir nuosavybės aktus. Tam gaila laiko ir pinigų. Svarbiausia – žinojimas, kad turime tokią teisę". J. B.

Leinta Vilniaus rotušės sienoje G.W. Bush vizitui Lietuvoje 2002.XI paminėti. Irašas lietuviškai ir angliškai, prezidento G.W. Bush žodžiai: "Kiekvienas, pasirinkęs Lietuvą prieš, taps Jungtinių Amerikos valstijų priešu" Nuotr. G. Kurpio

bežiūrėtume į jas šiandien'. Tada, pabrėžė prezidento patarėjas, 'Sovietų Sąjunga nebuvo karo padėtyje ir nedarė trijų Baltijos valstybių teritorijoje jokių karo veiksmų, todėl apie žodį 'okupacija' negalima kalbėti. (...)

Sergej Jastržemskij pavadinio Vokietijos ES-gos komisaro G. Verheugen pareiškimą, kad dėl Rusijos ir ES santykių plėtotės neišvengiamai reikia Sov. Sąjungai pripažinti Baltijos kraštų okupacijos faktą – 'keliančiu nustebimą'."

Putino patarėjas nepami-

Tremtis, kankinimai ir mirtis buvo bendras lietuvių, latvių ir estų didesnės XX amžiaus dalies likimas. Nepriklausomos nuo 1918 m., tačiau 1939 m. Ribbentropo-Molotovo sutartis lėmė jų likimą. Po vienerių metų įvyko pirmoji sovietų invazija, o 1941 m. – nacių Vokietijos. 1944 m. Sov. Sąjunga vėl grįžo naujai okupuoti šių trijų šalių. (...)

Visas kančias primena atmintis kiekvienos šeimos, iškelia didelės baltiečių dalies 'rusofobiją', pasipiktinimą, kuris iš dalies erzina dėl viso, kas ateina iš Rusijos – turtai, at-

Tolimoji Lietuvos senovė

Atkelta iš 1-mo psl.

galbūt sietinas su prūsų *Sebe-gaude* (bent pirmasis dėmuo, plg. prūsų *sebei* 'sau') ir kitais šio tipo asmenvardžiais. Taigi greičiausiai arkivyskupas Brunonas pakrikštijo tiesioginėje Lietuvos kaimynystėje valdžiusį prūsų ar jotvingių (abi gentys buvo artimos) kunigaikštį Netimerą. Brunono žūties vieta šaltiniuose nurodoma prie Alstros upės. Jotvingių, lietuvių ir rytinių slavų žemių sandūros srityje iš tikrųjų būta upelės *Aitra* (suslavinta *Jatra* – Molčadės dešinysis intakas), kurią galima tapatinti su *Alstra*. Neišleistinas iš akių ir Gintauto Iešmanto nurodymas, kad Netimero vardas galįs būti susijęs su *Netos* upele ir buvusiu to paties vardo

bažnytkaimiu Augustavo dekanate, taigi jotvingių žemėje (*Lietuvos aidas*, 2003.VII.17).

Šiaip ar taip, vis tai tebėra ginčų objektas. Istorijos iškrypymu vieni ar kiti samprotavimai galėtų virsti tuo atveju, jeigu klaidinga nuomonė (tai paaiškėjus) būtų atkakliai ginama. Dabar, kol tebesiginčijama, dar nereikėtų rašytojui istoriniame romane (girdėta apie du tokius) Netimerą besąlygiškai traktuoti kaip Lietuvos valdovą.

Patartina formuluoti apdairiau, kad būtų išvengta galimos neteisybės. Kūrėjas, žinoma, turi teisę nutolti nuo tikrovės, betgi čia liečiama Lietuvos istorija!

Lietuvos istoriko a.a. Jono Totoraičio, MIC, paminklinis kryžius Marijampolėje marijonų kapinėse

Nuotr. S. Sajausko

XXXV Kanados lietuvių dienų atidaryme Toronto Lietuvių Namuose buvo pagerbti Kanados laikraščiai *Tėviškės žiburiai* ir *Nepriklausoma Lietuva*. Iš k. gen. garbės konsulas L. Matukas, TŽ redaktorius Č. Senkevičius, TŽ redaktorė R. Sakalaitė-Jonaitienė, Lietuvos ambasadorė S. Jakštonytė, NL redaktorė B. Nagienė

Milijoninis Lietuvių fondas

Amerikos Lietuvių fondo metinis narių suvažiavimas

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Suvažiavimas įvyko š.m. balandžio 30, PLC Lemonte. Dalyvavo 142 LF nariai su 13,595 balsų teise iš galimų 25,894.

LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas pradėjo suvažiavimą pasveikinęs visus ir pakvietęs kun. A. Palioką sukabėti invokaciją.

Dr. A. Razma, LF t-bos garbės pirm-kas, įteikė LF žymenį Stasiui Barui už jo ilgą veiklą LF. Kiek vėliau žymuo buvo įteiktas ir dr. Kaziui Ambrozaičiui už jo darbą LF ilgus metus.

2004 m. mirusių 79 LF narių pagerbimą atliko Ramona Steponavičiūtė-Zemaitienė.

Prezidiumą sudarė LF t-bos garbės pirm. dr. Antanas Razma, suvažiavimo pirmininkai – Kęstutis Ječius, Vytenis Kirvelaitis ir Vytautas Kamantas. Sekretoriavo Aldona Šmulkštienė.

Žodžių sveikino LR gen. kons. A. Daunoravičius, JAV LB kr. v-bos pirm. V. Vėbraiė ir ALTos pirm. Saulius Kuprys. Raštu sveikino Tautos fondo t-bos pirm. Jurgis Valaitis, v-bos pirm. Giedrė Kumpikaitė, BALFo t-bos pirm. Pranas Budininkas.

LF t-bos pirm. dr. A. Razma, vadovavęs t-bai nuo 2003.XII.2 iki 2004.XII.14, pranešė apie t-bos sudėtį ir veiklą.

Fondas pasiekė per 15 mi-

lijonų dolerių suaukoto pagrindinio kapitalo ir paskirstė lietuvių darbams per 11 milijonų dolerių. Jau penkeri metai kasmet skiriama po vieną milijoną dolerių.

Baigdamas dr. A. Razma sakė: prieš 44 metus iškelta milijoninio fondo idėja, kuri tapo Lietuvių fondu, daug kam atrodo neįgyvendinama, bet mūsų visų idealizmo, pasišventimo, darbo, dosnumo dėka LF ne tik tapo realybe, bet ir praaugo visas svajones.

V. Kamantas, perėmęs iš dr. A. Razmos t-bos pirm-ko pareigas 2004.XII.15, pranešė apie t-bos veiklą pirmaisiais keturiais 2005 m. mėnesiais. LF t-bos garbės pirm-ku buvo išrinktas dr. A. Razma. Jis ir žmona Alė Razmienė, ilgametė LF narė, LF reikalų vedėja ir tarybų sekretorė buvo pagerbti specialioje vakarienoje ir apdovanoti žymenimis. 2005 m. buvo paskelbti naujų LF narių vajaus metai.

Baigdamas V. Kamantas pabrėžė: „Suvieniję jėgas, galėsime sėkmingai siekti LF pagrindinių tikslų – kuo daugiau skirti lėšų lietuvių mokslui, švietimui, kultūrai, lietuviško jaunimo ugdymui išeivijoje ir Lietuvoje remti. Sieksime 20-ties mln. dol. kapitalo ir daug naujų narių. Lietuvių fondo nariai yra didžiausias LF kapitalas.“

LF v-bos pirm. Arvydo Tamulio pranešimą perskaitė Ra-

mūnas Astrauskas, jį skaidrėmis iliustruojant Sigitai Balzekienei. Pranešime buvo kalbama apie LF v-bos ir raštinės darbus. Per 2004 m. įstojo 54 nauji nariai su arti 700 tūkst. dol. įnašu. Ypač buvo pabrėžta naujų narių svarba. Pranešime nariai buvo kviečiami padidinti įnašus 100 dol. kasmet ir skleisti LF vardą tarp draugų ir pažįstamų.

Finansų kom-to pirm. Sauliaus Čyvo pranešimą perskaitė Vytas Vaitkus. Iš viso LF kapitalo (book value) yra 12,109,535 dol. Į tą sumą neįeina neįgyvendinto kapitalo vertė biržoje (market value), kuri yra 3,223,197 dol.

Kęstutis Ječius, Pelnos skirstymo kom-to pirm-kas, pranešė, kad t-bos buvo leista paskirstyti 1 mln. dol., bet buvo paskirstyta 898,013 tūkst. įvairiems lietuvių reikalingams. Iš jų – stipendijoms 112,150 dol. L fonde yra įsteigti 34 fondeliai studentams remti; tai sudaro 42,415 dol. Lietuvos studentams, studijuojantiems Lietuvoje, buvo paskirta 50,315 dol.

LF Lėšų telkimo ir palikimų kom-to pirm. Algirdas Ostis pranešė, kad 2004 m. į LF buvo įnešta 685,999 dol. (narių aukos ir pan. 60,072 dol. ir palikimai – 625,927.02 dol.). Nuo LF įsteigimo iš palikimų yra gauta 10,108,364 dol. (64.33% viso pagrindinio kapitalo).

Nukelta į 4-tą psl.

Amerikos Lietuvių fondo spaudos konferencijos gegužės 11 d. Lemonte dalyviai. Sėdi iš k.: A. Šmulkštienė, V. Kamantas, S. Balzekienė, dr. A. Razma, Ed. Šulaitis

SAVAITĖ LIETUVOJE

Atsilieps Prancūzijos balsavimas

Plačiai komentuojamas Prancūzijos gyventojų (55%) pasisakymas dėl Europos sąjungos konstitucijos referendumo, kuris įvyko gegužės 29 d. Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko Justino Karoso manymu, tarp kitų priežasčių buvo ir prancūzų noras pareikšti savo nuomonę apie praėjusius metus įvykusią sąjungos plėtrą. Tačiau sutarties dėl konstitucijos ratifikavimas turėtų tęstis, kaip planuota. Referendumo rezultatai gali susilpninti Prancūzijos įtaką organizacijoje, sustabdyti ES integracijos procesą ir sukelti sumaištį finansų rinkose.

Tokie rezultatai gali skaudžiai atsilipti ir Lietuvai – dėl sulėtėjusio išjungimo proceso ji gali atsiverti silpnėsi ir mažiau politiškai įtakingų valstybių grupėje, būtų pristabdytos kai kurios Lietuvos iniciatyvos, įstrigtų derybos dėl tolesnės finansinės perspektyvos. Konstitucija, be kitų naujovių, užtikrintų skaidresnį ir efektyvesnį organizacijos veikimą po praėjusiais metais įvykusios jos plėtros ir supaprastintų sprendimų priėmimo procedūras, rašo ELTA-LGTIC. Prancūzų nepritarimas sutarčiai dėl ES konstitucijos gali reikšti planų priimti Turkiją į ES atidėjimą.

Tiria ministerio veiklą

Lietuvos ūkio ministerio ir populistinės Darbo partijos vadovo Viktoro Uspaskicho veiklą tirti sudarytos trys komisijos, skelbia ELTA-LGTIC. V. Uspaskichas įtariamasis galimai neteisėta veikla proteguojant kai kuriuos asmenis ir bendroves bei galimai neskaidriai SAPARD lėšų skirstymu. Savo ruožtu V. Uspaskichas apkaltino Vilniaus miesto merą Artūrą Zuoką, esą jis be konkurso ir reikiama valdžios institucijų sprendimų siekė, kad Lietuvos UAB „Eksimeta“ galėtų statyti Lietuvos didmeninės prekybos bazę bei logistikos centrą Maskvoje ir kad jai būtų perregistruotas šiai bazei bei centrui statyti numatytas 2.19 hektaro ploto žemės sklypas.

Gegužės 30 d. prezidentas Valdas Adamkus kreipėsi per televizijas į visuomenę neįvardijo nei ūkio ministerio, nei Vilniaus mero, tačiau leido suprasti, kad jie netekę pasitikėjimo, ragino valstybės teisėsaugos institucijas ištirti įtarimus ir pateikti išvadas. Ūkio ministerio ir jo partijos populiarumas per pastarąjį mėnesį nusmuko 11%. Už Darbo partiją dabar balsuotų tik 22% rinkėjų, kaip rašo Lenkijos laikraštis „Gazeta Wyborcza“.

Dalyvaus GUAM posėdyje

Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas svečio teisėmis gegužės 28 d. dalyvavo Ukrainoje vykusiame GUAM valstybių parlamentinėje sesijoje. GUAM grupė vienija Gruziją, Ukrainą, Azerbaidžaną ir Moldovą. Prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo balandžio 22 d. vyku-

siame GUAM valstybių vadovų susitikime, kuriame nuspręsta įsteigti naują regioninę organizaciją, besivadovaujančią demokratinėmis vertybėmis ir europine orientacija. GUAM parlamentinė grupė buvo įsteigta praėjusių metų rugsėjį Kijeve, skelbia LGTIC.

Pasirašytas pareiškimas

Europos parlamento nariai iš Lietuvos ir Lenkijos, taip pat Ukrainos, Lenkijos parlamentų atstovai bei Gudijos opozicijos vadovai gegužės 28 d. Lenkijoje, Beloveže, pasirašė pareiškimą, išreiškiantį paramą demokratijai Gudijoje. Jame reikalaujama, kad Gudijos valdžia nutrauktų priespaudas, nukreiptas prieš laisvąją spaudą, politines partijas, nevyriausybinės organizacijos, kad būtų garantuota žodžio, susirinkimų, kitos pagrindinės teisės ir laisvės. Dokumente taip pat reikalaujama koordinuoti kaimyninių valstybių veiksmus dėl nelegalios Gudijos valdžios izoliacijos ir suvienyti jų visų pajėgas demokratijai Gudijoje sukurti ir įtvirtinti.

Siūloma sudaryti sąlygas radijo ir televizijos transliacijoms į Gudiją, pralaužiant informacijos ir propagandos monopolį, kurį dabar turi nelegali Gudijos valdžia, ir įsteigti ES programą, kuri įgalintų įgyvendinti alternatyvias mokymo programas Gudijos jaunimui ES valstybėse ir Ukrainoje. Belovežo pareiškimą pasirašė du Europos parlamento nariai iš Lietuvos – Laima Andrikiienė ir Vytautas Landsbergis.

Vaikų diena seime

Birželio 1 d., Tarptautinės vaikų gynimo dienos proga, seimo pirmininkas Artūras Paulauskas į parlamentą atvykusiems vaikams dalino autografus ir su jais kalbėjosi. Jis kartu su Lietuvos UNICEF komiteto valdybos pirmininku prof. Vincu Auryla, seimo Seimos ir vaiko reikalų komisijos pirmininke Rima Baškiene bei vaiko teisių apsaugos kontroliere Rimante Šalševičiute pristatė Jungtinių Tautų Vaikų fondo (UNICEF) Lietuvos komiteto ir Tarptautinės sąjungos parengtą leidinį „Vaiko apsauga. Vadovas parlamentarams“.

Seimo vadovas teigė, jog nors dažnai kalbama, kad vaikai yra didžiausias turtas, mūsų ateitis, vis tik tai yra jautriausia, labiausia pažeidžiama visuomenės grupė. Politikai turi net tik girdėti ar matyti vaikų ir jaunimo problemas, bet ir rasti jų sprendimo būdus.

Nauji paskyrimai

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus birželio 1 d. įteikė skiriamuosius raštus ambasadoriui, nuolatiniam atstovui Europos sąjungai Ryčiui Martikonui. Jis pakeis praėjusią savaitę iš pareigų atšauktą Oskarą Jusį. V. Adamkus taip pat paskyrė Lietuvos ambasadorių Vengrijoje Dariusį Joną Semašką Lietuvos ambasadoriumi Serbijai bei Juodkalnijai ir Izoldą Bričkovskienę Lietuvos ambasadore Airijoje. RSJ

Tarmių pavasaris mokyklose

**ANTANINA
URMANAVIČIENĖ**

Gražiais, prasmingais renginiais garsėjančioj Makniūnų pagrindinėje mokykloje gegužės 11 d. įvyko graži popietė. Šventę parengė lietuvių kalbos vyr. mokytoja Rima Rinkevičienė. Šios popietės įgyvendinimui pritarė mokyklos direktorė Elena Ramanauskienė ir draugiškas mokytojų kolektyvas, padėdamas konkrečiais darbais.

Renginiui vadovavusi Rima Rinkevičienė numatė šventę pradėti liaudies dainomis, kurias atliko jaunieji dainininkai – mokyklos auklėtiniai. Mokytoja, dainoms nutilus, prakalbo apie pavasario gražiausią, žiedais pasirėdžiusį ir kvepiantį, gegutės kukavimo lydimą, gegužės mėnesį, išmargintą švenčių daugybe. Viena iš šviesiausių – Motinos diena. Jai, Motinai, visą mėnesį gražiausi pavasario žiedai ir dainos, sveikinimai. Tos šviesios lopšinės, tarmiškai dainuotos, dažniausiai užmarštin kelio nesuranda.

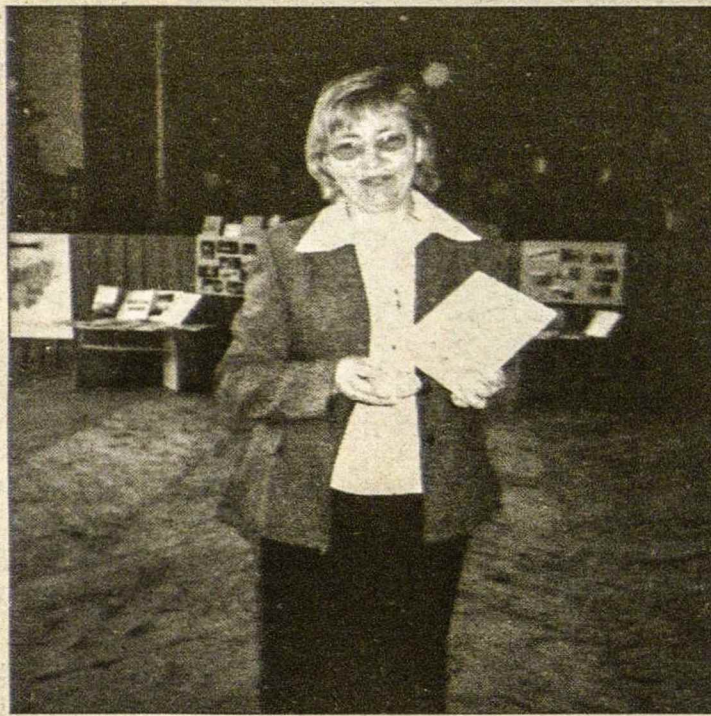
Makniūnų pagrindinės mokyklos džiūkų šnektos puoselėtojos ir dainininkės

Mūsų šalelėj nepraeina nepaminėta spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena. Makniūnų pagr. mokyklos mokytojai, žinodami tarmės didelę reikšmę lietuvių literatūrai, nutarė kalbos ir knygos dieną paskalbėti apie lietuvių tarmes, kilmę, jų geografiją.

Lituanistė pasakojo, kad pirmoji lietuviška knyga M. Mažvydo *Katekizmas* parašyta žemaičių tarme. Galbūt dėl to žemaičiai ryškiausiai išlaikę savo krašto kultūros paveldą – tarmę. Istorijos šaltiniuose randama, kad žemaičių vardas aptinkamas XIII š. pradžioje, o

aukštaičių – šimtmečiu vėliau. Manoma, kad šiems pavadinimams atsirasti padėjo būdvardžiai žemas ir aukštas. Žemaitija – žemoji Lietuvos dalis, Aukštaitija – kalvotoji.

Salėje atsirado maišas, kurin "neaiškiom aplinkybėm" pakliuvęs "žemaitis", "suvalkietis" ir "dzūkai". Buvo linksma klausytis sėkmingai iš maišo išsivadavusių ir tarp savęs savo tarmėmis besiaiškinančių. Vaizdelį *Maiše* parodė ketvirtokai. Dešimtokas Gediminas Jasionis žemaitiškai paskaitė humoristinį eilėraštį *Vadėnūs as Vaškys Ontė*. Vaida Stražnickaitė iš 10 klasės plačiai papasakojo apie žemaičių tarmės tėvynę, patogiai gintariniam jūros pakraštyje įsikūrusią Žemaitiją. Vaida,

Makniūnų vidurinės mokyklos Alytaus rajono lietuvių kalbos mokytoja Rima Rinkevičienė

Nuotr. autorės

Alytaus rajono švietimo skyriaus vyriausią specialistę Viliją Zubrauskienę, kuri labai gražiai, su meile papasakojo apie savo gimtinę Suvalkiją, apie joje užaugusius didžiavirų dr. Joną Basanavičių ir dr. Vincą Kudirką, iš rusiškos vergijos vadavusius lietuvišką žodį ir savąją spaudą.

Septintokė Živilė Žukauskaitė pasakojo apie dangaus mėlyne nusidažiusią ežerų šalį Aukštaitiją. Priminė žymesnes vietas: Anykščius, Ukmergę, Širvintą, upes – Šventąją, Širvintą, istorinį medžių karalių – Stelmuzės ažuolą, vaizdinguosius Vytėnus. Dešimtokai gražiai dainavo aukštaitišką dainą, o ketvirtokai pašoko *Mano maišas pakulintis*.

Dešimtokė Vaida Marmanavičiūtė pasakojo apie Dzūkijos gamtos gražumą. Kas nesigrožėjo Merkiu ir Nemunu ties Merkine, piliakalniams. Kas nematė Krėvės padavimuose aprašytos Liškiavos, nesigėrėjo Druskininkais, Čiurlionio muziejumi, "Girios aidu", A. Žmuidzinavičiaus paletė, Pivašiūnais, Alytumi, Dzūkijos sostine. Onutė Sakalauskienė paporino dzūkiskai porinę.

Alytaus džiūkų pulkucio "Šilagėlės" giesmininkės Rita Stanevičienė, Izabelė Satkauskienė, Razvita Kriščiokaitienė, Anelė Markevičienė, Inga Rakauskienė džiugino gražiuose Makniūnuose susirinkusius džiūkiskų dainų gražumu, skambumu.

Milijoninis Lietuvių fondas

Atkelta iš 3-čio psl.

Vytenis Kirvelaitis, Įstatų kom-to pirm-kas, trumpai kalbėjo apie naujuosius įstatus, kiek darbo buvo įdėta tarantis su LF ir LB pasitarimų grupe. Įstatų pakeitimai yra siūlomi priimti, nes juose tiksliau paaiškinamos narių teisės, LF v-bos ir t-bos pareigos ir kt.

Dr. Kazys Ambrozaitis pranešė apie Meno globos kom-to veiklą. (Pirm. – dr. Gediminas Balukas). Sigita Balzekienė kalbėjo apie dr. A. Razmos vardo švietimo premiją 2005 m. ir priminė, kad kandidatus galima siūlyti iki š.m. birželio 15. Buvo išklaustas ir Kontrolės kom. aktas, kurį perskaitė pirm. Algirdas Saulis.

Į LF tarybą buvo perrinkti: Sigita Balzekienė, Vytenis Kirvelaitis ir Ramona Steponavičiūtė-Zemaitienė. Naujai išrinkti – Jūratė Budrienė, Saulius Kuprys ir Robertas Vitas.

Po pertraukos visą popietę vyko diskusijos dėl įstatų priėmimo. Jose dalyvavo 34 asmenys, kai kurie kalbėjo po kelis kartus. Dauguma pasisakė prieš naujus įstatus. Adv. Sauliui Kupriui pabrėžus, kad įstatai negali būti pristatyti balsavimui, nes juose yra paragrafas, prieštaraujantis Illinojaus įstatymams, būtent, kad t-ba negali atleisti ar pašalinti t-

bos nario. Tai gali padaryti tik specialus narių suvažiavimas arba teismas.

Besitęsiančiose diskusijose buvo siūloma įstatų priėmimo punktą išimti iš suvažiavimo darbotvarkės. Bet tai galima padaryti tik tuo atveju, jei visi t-bos nariai pritaria tam, o suvažiavime nebuvo visų t-bos narių. V. Kamantas, pasitaręs su dr. A. Razma, atidėjo įstatų klausimą. Sauliui Anužiui pasiūlius juos atidėti ir suvažiavimui pritarus, jie buvo atidėti.

Sekė kontrolės komisijos rinkimai. Kol buvo skaičiuojami balsai, vyko diskusijos dėl padarytų pranešimų, kuriose daugiausia buvo keliama finansiniai klausimai. Po diskusijų visi pranešimai buvo priimti.

V. Kamantas baigė suvažiavimą, dėkodamas už kantrybę ir pareikštas mintis. Sugiedotas Lietuvos himnas. Pietų metu buvo pranešti kontrolės komisijos rinkimų rezultatai: perrinkti – Algirdas Saulis ir Aleksas Vitkus; naujai išrinktas Kazys Laukaitis.

Šis suvažiavimas užsitęsė gan ilgai – nuo 9.30 iki 3.50 su pertraukomis.

KANADOS ĮVYKIAI

Išliko gyvi

Pietvakarinėje Yukon teritorijos kalnyno dalyje, Mount Logan, aukščiausio Kanados kalno alpinistai dėl staiga ištikusios sniego ir vėjo audros, turėjo šauktis pagalbos. Penkių su puse kilometrų aukštį pasiekę trys alpinistai, likus vos puskiometriui iki viršūnės ir tikslo, turėjo leistis žemyn. Juos ištiko dvi dienas trukusi audra su 65 km/val. vėju ir -30 laipsnių C. Praradę palapinę ir dalį savo daiktų, jie slėpėsi įsikastame sniego urve. Tik po poros dienų, audrai apimus, jie radijo pagalba dėka galėjo susisiekti su pagalbos punktu. Specialiu malūnsparniu, kuris gali skristi tokia aukštyje, buvo nugabenti į lignonę. Dviem iš jų teko amputuoti keletą rankų ir kojų pirštų. Jie džiaugėsi išlikę gyvi.

Kanados oro laivyno "Sea Kings" malūnsparnių panaudojimas laivyno tarnybai yra nusmukęs iki 25%. Šių metų pradžioje Karibų jūroje vykusių pratybų metu, kuriose dalyvavo trys Kanados karo laivyno laivai, teko taisyti malūnsparnius ne tik laivyno mechanikams, bet jie turėjo būti iškelti į JAV laivyno bazes didesniems remonto darbams. Karo laivyno nariai, kurie turėjo atlikti praktiško patyrimo skrydžius ir oro pajėgų suderinimą su jūrų laivyno pratybomis, grįžo į sausumos bazes, nes naudojimas malūnsparniais buvo neįmanomas. Šie malūnsparniai buvo pagaminti 1955 m., Kanados vyriausybė juos pirkė 1960 m. ir nuo pat pradžios jie tapo nuolatinio oro laivyno rūpesčiu. Dabartinė vyriausybė jau išpareigojo pirkti 28 naujus "Cyclone" malūnsparnius.

Palestinos prezidentas Mahmoud Abbas lankėsi Otavoje. Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin, pripažindamas stiprų Abbas nusistatymą Palestinoje sutramdyti smurtą ir terorizmą, pažadėjo 12 milijonų dolerių finansinę paramą. Ši suma bus kaip priedas prie kasmetinės 25 milijonų dolerių paramos Palestina. Abbas tikisi įtraukti į daugiapartinį rinkimus ir Hamas partiją po to, kai ji bus nuginkluota. Šiuo metu ji yra laikoma teroristų organizacija. Paul Martin gana šiuurkščiai atsiliepė apie Izraelio tebetęsią okupaciją ir kolonines sodybas, kartu užtikrindamas, kad Kanada yra už nepriklausomą Palestinos valstybę, kuri būtų taiki Izraelio kaimynė.

JAV ieško naujo ambasadoriaus Kanadai. Vienas iš jų galėtų būti South Carolina politikas David Wilkins, kuris turi JAV prezidento George W. Bush pritarimą. Jis palankiai žiūri į geresnių santykių atnaujinimą su Kanada, nori suprastinti sienų kontrolės klausimą ir paspartinti sutarimą dėl medienos ir jautienos prekybos plėtimo. Jis pripa-

žįsta, kad sienų saugumas priklauso ne vien tik nuo JAV pastangų, bet tam reikia bendravimo ir abišalio sutarimo teroristų sekime, judėjime bei jų kontrolei. Jis vengė kalbėti apie JAV raketų programą, į kurią Kanada dar nenori įsijungti, ir apie Kanados nepripildėjimą Irako konflikte.

Sophie Gregoire ir Justin Trudeau bent iš dalies nukreipė Kanados spaudą nuo tebevykstančių politinių intrigu. Montrealio televizijos programos vedėja ir buvusio ministro pirmininko vyriausias sūnus sumainė žiedus Sainte-Madeleine d'Outremont katalikų šventovėje. Priėmimas vyko labai puošnioje aplinkoje, kur dalyvavo tik 170 sukvieštų svečių.

Pasaulio gražuole tapo išrinkta Kanados pilietė Natalie Glebova, 23 metų amžiaus Toronto Ryerson universiteto studentė. Ji yra gimusi Rusijoje ir tik prieš 12 metų su tėvais atvyko į Kanadą. Šiame 54-tame pasaulio gražuolės rinkimo konkurse dalyvavo 80-ties kraštų atstovės. Konkursas vyko Bangkok mieste, Tailandė.

Portugalų žvejų laivas buvo Kanados pakrančių apsaugos laivo atlydėtas į St. John's uostą. Jau prieš dvejus metus laivo "Santa Mafalda" kapitonas buvo apkaltintas tarptautinės žuvininkystės sutarimo nuostatų nepaisymu. Bet jis spėjo išplaukti į tarptautinius vandenius. Panašiai jis buvo nusikaltęs ir 2000 m. Šį kartą jam teks stoti prieš teisumą. Jam gresia ketvirčio milijono dolerių bausmė.

Federacinė vyriausybė laikosi valdžioje, nors vis daugiau nesklandumų randama jos veikloje. Ministeris pirmininkas Paul Martin yra kaltinamas mėginęs paveikti opozicijos narį Gurmant Grewal per sveikatos ministerį Ujjal Dosanjh ir kalbinę jį pereiti į liberalų pusę. Esą jam buvo pažadėta ministerio vieta, o jo žmonai – senatorės. Jei šis telefoniniame pokalbyje duotas pažadas būtų pripažintas teisme, Liberalų partija gali būti apkaltinta kriminaliniu nusikaltimu, o jei tai liestų ir patį ministerį pirmininką, vyriausybė būtų priversta atsisakyti.

Prabėgomis maitindami kanadiečiai greitai paruošiamo maisto valgyklose išleidžia apie 14 milijonų dolerių per metus. Asmuo, maitindamasis riebiu maistu ir saldumynais, per vieną mėnesį gali priaugti net daugiau kaip 10 kg svorio, ypač tuo atveju, jei jis neužsiima papildoma fizine veikla. Edmontono profesorius, norėdamas savo studentams įrodyti fizinės mankštos svarbą, visą mėnesį maitinosi riebia McDonald's dieta, bet tris valandas kasdien intensyviai mankštinosi ir mėnesio pabaigoje numetė apie 7 kg svorio. **AKV**

Prie Papiškių kaimo (Utenos raj.) sodybos, kur prieš 40 metų žuvo partizanas Antanas Kraujelis-Siaubūnas. Prie paminklo stovi (d.) generolas J. Kronkaitis, mons. Alf. Svarinskas, ses. Nijolė Sadūnaitė, a.a. Antano Kraujelio žmona Janina, už jos jų sūnus Alvydas; iš kairės pirma a.a. Ant. Kraujelio sesuo Janina. Jis turi 6 seseris, kurios visos buvo KGB ištremtos į Sibirą

Partizanui

...O kraujas sruvo... Gilios žaizdos Fausto...
Rugsėjo pabaiga. Voratinkliai išausti,
Ant smilgos supos proskynos rimty.
Kokia ta partizaniška dalia karti!
Gūdu... Pelėdos ūkė Šunkarių miške.
Brangi, tauri už Laisvę jo kančia!

Dar spengia šūviai... Ir balsai atklysta...
Už ką, už ką tokia kraupi jaunystė?
Tėvų veidai sušvinta atminty...
Suvokia tiesą – jau mirtis arti.
-Skubėk, skubėk, narsusis vade,
Kol niekšai dokumentų nesurado.

Kieno tas balsas ošime pušų?
Tik neužgesk, o liepsna! Jau nešu...

Suspėjai, drąsus Fauste, dar suspėjai!..
Virš eglių nušlamštė pašiurpęs vėjas.
Ir šūvis... Juk nebuvo kelio kito:
Dar Laisvę Lietuvoj tik vos vos švito.

O žūties vietoje – parimęs kryžius.
Aukos vertė aidu į širdis grįžo.
Paminklas ženklina vadų slėptuvę,
Man akys ašarom gailiom pasruvę:
Kur ilsis palaikai, gal tu žinai, gegutė?
Skaudu... Tik vėjai pūs kaip pūtę.

J. Marcinkevičienė

(Aleksandras Grybinas-Faustas žuvo 1949 m. rugsėjo 28-osios naktį Šunkarių miške, prie Viliūšių km., netoli slėptuvės patekęs į pasalą).

Lietuvaitė diplomatinėje tarnyboje

Amerikos lietuvaitė JAV diplomatinėje tarnyboje. Tai buvusi čikagietė – JAV konsulė Vilniuje

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos spaudoje retkarčiais buvo minima JAV konsulės Rūtos Elvikis pavardė, ypač kai būdavo rašoma apie vizų gavimą norintiems apsilankyti Amerikoje. Turbūt nedaug kas žino, kad konsulė Rūta D. Elvikis yra Čikagoje gimusi ir augusi lietuvaitė, kurios tėvai dr. Jonas Rimvydas Dainauskas ir motina Virginija Jūratė Elvikytė-Dainauskienė yra atvykę iš Lietuvos po II-jo Pasaulinio karo. Jie ir dabar gyvena Čikagos apylinkėse.

Rūtos senelis yra plačiai žinomas visuomenės ir kultūros veikėjas, istorikas Jonas Dainauskas, kuris 2000 m. gegužės 27 d. mirė Čikagoje sulaukęs 96 metų amžiaus ir iki pat savo mirties plačiai reiškėsi lietuvių visuomenėje.

Jos tėvas yra pasižymėjęs gydytojas, profesorius Rush medicinos mokykloje Čikagoje, veikęs ir lietuvių skautų organizacijoje, panašiai kaip ir jo prieš 5 metus amžinybės iškeliavęs tėvas.

Rūta šių metų liepos 1 d. baigia savo trejų metų kadenciją Vilniuje. Ji metus laiko praleis JAV, o tada vyks į sekancias pareigas Slovėnijoje. Rūta yra išsilavinusi moteris – turi du moks-

linius laipsnius – politinių mokslų ir teisės. Vėlesnius metus ji yra praleidusi Sorbonos universitete, kur studijavo prancūzų kultūrą ir kalbą. Kaip advokatė, Rūta yra dirbusi San Francisco mieste Kalifornijoje, kur ji reikėsi kaip užsienio prekybos firmų teisės žinovė.

Jos nepatenkino darbas teisės srityje – panorą tapti diplomate. Jai pasisekė pereiti atrankos barjerą ir patekti JAV Valstybės departamento diplomatinės mokyklos. Ją sėkmingai baigusi buvo išsiųsta dirbti į tolimąją Australiją, JAV konsulate Canbera mieste.

Tada ji panorą patekti į JAV ambasadą Vilniuje, tačiau tada nebuvo vietų. Todėl likusius 3 metus ji praleido JAV konsulate Krokuvoje ir iš čia kartais nuvykdavo pavišėti į savo tėvų žemę.

Prieš trejus metus Rūta gavo JAV konsulės pareigas Vilniuje, kurias ji netrukus baigia.

Beje, Vilniuje gyvena Rūtos dėdė Vitolis Dainauskas, kuris anksčiau ten dirbo mokslinį darbą. Dabar jis laukia atvykstant į svečius Rūtos tėvų – dr. J. Dainausko ir jo žmonos, kurios mergautine pavarde Rūta dabar oficialiai žinoma. Ten jie kartu paminės žymiojo savo šeimos nario Jono Dainausko 5 metų mirties sukaktį.

Kur gerai – ten tėvynė?

DR. JONAS KUNCA

Beveik 300,000 Lietuvos gyventojų išvažinėjo į kitas šalis, ieškodami darbo ir geresnio atlyginimo. Nesunku suprasti juos. Bet šis klausimas yra surištas su daug problemų tiek lietuvių tautai, tiek jiems patiems.

Vieni vyksta į užsienį legaliai, o kita dalis nelegaliai. Tokiems tenka dirbti pasislėpus. O kai policija juos pagauna, gali nubausti ir deportuoti. Uždirbdami daugiau jie dažnai paremia savo gimines Lietuvoje ir taupo savo ateitį, kad grįžę galėtų įsigyti nuosavą pastogę arba galutinai įsitvirtinti naujoje šalyje. Tai geroji pusė. Aišku, užsienyje mūsiškiai gauna tik darbus, kurių nenori ano krašto gyventojai. Taigi pačius prasčiausius. Iš viršaus yra žiūrima į Rytų Europos atvykėlius, kurie dėl to lieka izoliuoti. Lietuviams būtų geriau susijungti į organizuotas bendruomenes. Bet tam, atrodo, trūksta noro ir ryžto. Šeimos vaikus siunčia į užsieniečių mokyklas. Būtina turėti savo bent šeštadienio lietuvių kalbos – istorijos pamokas. Bet ir tai reikalauja organizuotumo. O jo mažai matosi. Čia gresia nutautėjimo pavojus. O grįžę į Lietuvą tokie jaunuoliai be gero kalbos mokėjimo ten irgi turės sunkumų. Senieji emigrantai dar turi šeštadienio mokyklas, bet naujai atvykę į jas savo vaikus lyg ir vengia siųsti. Vilniaus valdžia tos problemos išspręsti negali. Daugiausia ji gali tik šiek tiek padėti.

Lietuvių tautai yra didelis nuostolis prarasti dešimtadalį savo narių. Bet panorama nė-

ra tokia tamsi. Didesnė dalis mūsų išeivių po kelių metų sugrįš į Tėvynę, kur ekonominė padėtis gerėja, ir uždarbiai didėja, kai tuo tarpu Vakarų Europoje didėja bedarbystė ir krinta gyvenimo lygis. Prie tautiečių bėgimo į užsienį sustabdymo daugiausia prisidės tolimesnis mūsų šalies ekonominis augimas. Sąlygos tam yra neblogos, nes turime ne tik Europos rinkas, bet ir plačiosios Rusijos, kuri paskutiniaisiais metais pasipelnė iš aukštų naftos kainų. Padėtis nežada keistis. Naftos ištekliai mažėja, o paklausa vis didėja dėl Kinijos ir Indijos pramonės augimo. Svarbu, kad Rusijoje išsilaikytų pastovumas. Mat ji turi daugybę rimtų problemų su Kaukazo ir Vid. Azijos tautomis.

Sėkmingiausias būdas sustabdyti tautiečių bėgimą – kuo greičiau pakelti gyvenimo lygį pačioje Lietuvoje. Tai padarys pastovios ir sumanios vyriausybės. Šiuo metu mūsų šalį valdo socialdemokratai, taigi kairieji. Ir jie tvarkosi neblogai. Dešinieji turi gerą progą pasiruošti ateinantiam rinkimam susivienydam ir išsivirkdinti vieną apskrų vadą. Susiskaldymas, ne tiek dėl ideologijos, kiek dėl vadovybės pretenzijų, yra dešiniųjų silpnybė, kurią privalu įveikti. Aišku, nėra lengva surasti apskrų ir charizmatišką vadą. Laiko dar yra, nors ir nelabai daug. O kol kas privalom leisti esamai vyriausybei ramiai dirbti nekaišiodami pagalių į braškantį Lietuvos vežimėlį. Juo greičiau progresuos Lietuva, juo greičiau nustos kraujuoti tauta.

Paminklas Stasio Lozoračio, jn., "vilties prezidento" Kaune prie buvusios Užsienio reikalų ministerijos rūmų

Nuotr. S. Sajausko

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

MŪSŲ TĖVYNĖJE

AUGA "VALDININKŲ ARMIA"

ELTA-DELFI žiniomis, vyriausybė gegužės 31 d. patvirtino 150 papildomų pozicijų įvairiose įstaigose ir nuolatiniam darbui priims 440 pagal sutartis jai dirbsiančių specialistų. Muitinės departamento darbuotojų skaičius bus sumažintas 50 žmonių. Ministerio pirmininko Algirdo Brazausko teigimu, pertvarką daryti priverstė poreikis geriau administruoti Europos sąjungos (ES) paramą. Maisto ir veterinarijos tarnyboje pagal sutartis ir ES reikalavimus dirbantys turi tapti valstybės tarnautojais. ES paramą žemės ūkiui administruojančioje Valstybinėje mokėjimo agentūroje (VMA) bus sukurtos 89 naujos pozicijos: Finansų ministerijoje – 15, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje – 7. Jų vidutinis atlyginimas – 2000 litų mėnesiui. Balandžio pabaigoje vyriausybė VMA jau papildė 50-60 darbuotojų, dabar joje dirba apie 650. Taip pat balandį vyriausybė patvirtino 136 naujas vietas ministerijose ir joms bei savivaldybėms pavaldžioms institucijoms, kurioms reikia daugiau darbuotojų vykdyti su integracija į ES susijusią veiklą. Neoficialiais apskaičiavimais šis padidėjimas valstybei kainuos 6 mln. litų per metus.

APDOVANOTI GĖRIMAI

Didžiausio Lietuvos stipriųjų gėrimų gamintojo "Stumbro" trys alkoholiniai gėrimai – "Originali lietuviška auksinė degtinė", "Stumbro Starka" ir "Trejos devynerios" Vokietijoje vykusiame tarptautiniame konkurse laimėjo sidabro medalius. Gėrimai buvo vertinami pagal spalvą, skaidrumą, aromatą bei skonį. Uždarosios degustacijos būdu bei specialiose laboratorijose iš viso buvo vertinami 193 gėrimai. "Stumbras" per keturis šiuo metų mėnesius pardavė gamybos už 28.8 mln. litų – 13% daugiau negu pernai tuo pačiu metu.

NEIPRASTA DUOTI KRAUJO

Bendrovės "Seeasem Lietuva" gyvybės draudimas" užsakymu atlikta apklausa rodo, kad daugiau kaip 70% Lietuvos gyventojų niekada nedavė kraujo, pusė jų net neketina aukoti kraujo. Kraujo davimui labiau pritaria vidurinio amžiaus, labiau išsilavinę ir didesnes pajamas turintys gyventojai. Kraujo duoti paskatintų artimam žmogui įvykusi nelaimė (75%), stichinė nelaimė Lietuvoje ar kitoje valstybėje (34%) ir moralinis pasitenkinimas, kad padėjo kitiems (33%). Apklausa parodė, kad pinigine dovana ir davimo reklama – visiškai neefektyvus skatinimo būdas. Paklausti, kas sulaiko nuo kraujo davimo, pusė apklaustos dalyvių minėjo baimę užsikrėsti infekcijomis (50%), baimę, kad tai pakenks sveikatai (40%), ir kad po procedūros bus silpna (35%). Nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje nutarta atsisakyti

sovietinės okupacijos metu vyrausio nemokamo davimo. 1996 m. patvirtinus naują sveikatos draudimo įstatymą, seimas tik 2003 m. patvirtino, kad kraujas – ne prekė ir neturėtų būti atlygintina. 2004 m. 57.2 lito už vieną auką buvo sumažinta iki 40 litų. Metų pabaigoje Sveikatos apsaugos ministerija patvirtino neatlygintino davimo skatinimo programą. Per šiuo metų 4 mėnesius neatlygintinos kraujo aukos pasiekė 15%. Pernai iš 85,000 kraujo aukų tik 11% buvo neatlygintos.

NAUJI VIEŠBUČIAI

Palangoje, Birutės alėjoje šią vasarą baigiama statyti du viešbučius – *Palanga* ir *Vandenis*. *Palanga* turi 40 kambarių, siūlo baseiną, visas kurortines paslaugas, yra penkių žvaigždučių kategorijoje. *Vandenis* yra 3 žvaigždučių viešbutis. Abu netoli Baltijos jūros, 7 minutės pėsčiomis iki miesto centro, šalia parko ir Gintaro muziejaus. Platesnė informacija teikiama interneto tinklalapiuose www.palangahotel.lt ir www.vandenis.lt.

ATKARTOS KELIONĖ

Netradicines keliones organizuojantis "Klajūnų klubas" surinko beveik 20 žmonių grupę, kuri mėgins atkurti žymaus lietuvių keliautojo, žurnalisto ir visuomenės veikėjo Mato Šalčiaus (1890-1940) paskutiniosios kelionės Amazonės džiunglėmis maršrutą. Kelionėje, kuri prasidės liepos 12 d., tikimasi rasti M. Šalčiaus palaidojimo vietą ir įamžinti jo atminimą. Ja kartu bus paminėtos M. Šalčiaus 115-osios gimimo bei 65-osios mirties metinės. Ekspedicijos metu surinkta medžiaga bus naudojama sukurti filmui apie jį. Jaunystėje jis mokytojavo, redagavo Lietuvos mokytojų sąjungos leidinį. Caro valdžios atleistas iš pareigų, išvyko į JAV, kur studijavo žurnalistiką. Grįžo į Lietuvą 1919 m., dirbo mokytoju, buvo vienas iš Šaulių sąjungos steigėjų, trumpai vadovavo Eltai, Rašytojų ir žurnalistų sąjungai, dirbo laikraščių redakcijose. 1929 m. pradėjo kelionę po pasaulį, ją aprašė knygoje *Svečiuose pas 40 tautų*. 1936 m. išvyko į Pietų Ameriką, gyveno Buenos Aires, Argentinoje, keliavo po žemyną. Mirė 1940 m. Bolivijoje.

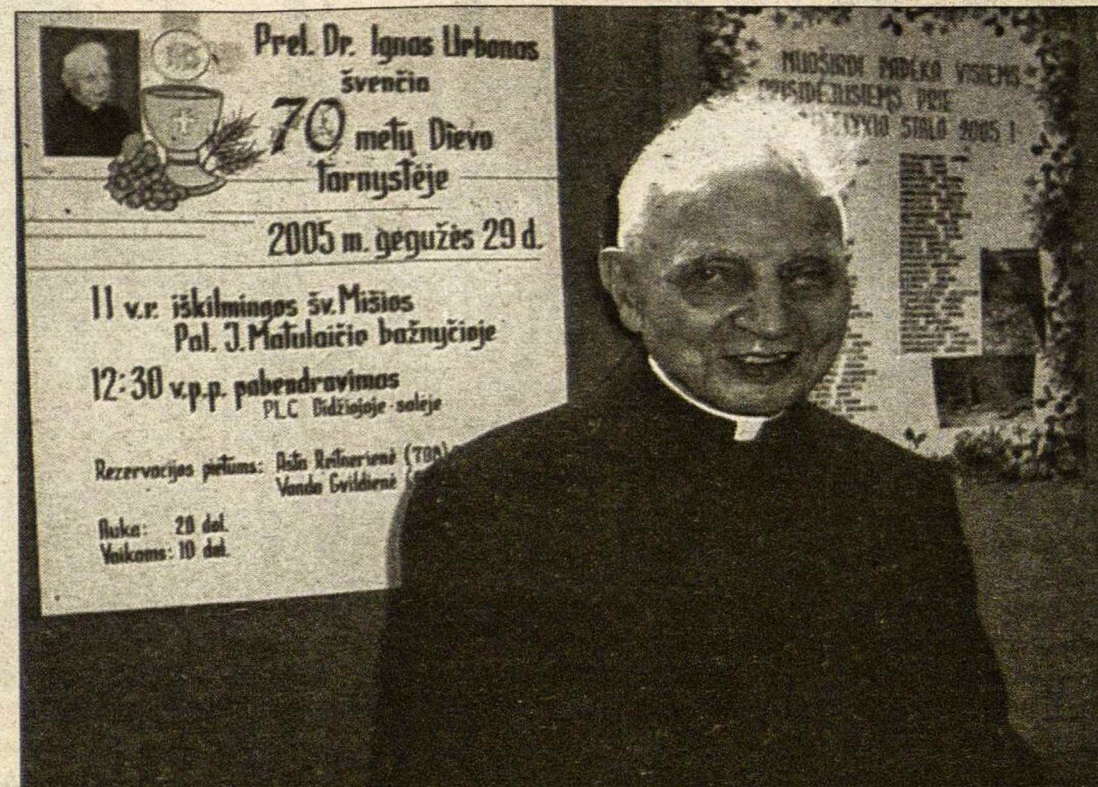
TURIZMO INFORMACIJA

Bendrovė "Infominta", teikianti paslaugas telefonu 1551, nuo gegužės pabaigos siūlo naują paslaugą telefonu 1688, kuriuo teiks įvairią pramoginę ir turizmo informaciją. Juo galima gauti informaciją apie koncertus, renginius, parodas, festivalių, kino teatrų ir teatrų repertuarus. Galima sužinoti apie poilsio kaimo turizmo sodybose, keliones į užsienio kurortus, turistinio inventoriaus nuomos telefonus, "ekstremalių" pramogų pasiūlymus. Sporto mėgėjams skambinant šiuo numeriu taip pat galima sužinoti sporto varžybų rezultatus. Palyginti su 2003 m., "Infominta" pernai išaugo 2.5 karto iki 1.3 mln. litų. RSJ

Jaunas prelatas senatvėje

Prel. dr. Ignas Urbonas š.m. gegužės 29 d. Lemonte, IL, šventė savo kunigystės 70 metų sukaktį. Tai jau retesnis įvykis tarp išeivijos dvasininkų, kurių gretos kasmet retėja ir labai nežymiai pasipildo. Užtat ne vienam dvasios vadovui teko dirbti, kaip sakoma, už tris. Kas iš arčiau matė ir geriau pažinojo gerbiamąjį Sukaktuvinką, greičiausiai, patvirtintų, kad jis dirbo gal net ir už keturis. Visada linksmas, jaunas tarp jaunų ir senų, draugiškas, šnekus ir gyvas, daugelio bičiulių kapelionu vadinamas, galima sakyti, visapusiškai nepaseno, o metus žymintys skaitmenys – tarp kitko... Malonu pasveikinti ilgametį, mielą Bičiulį.

Jis gimė 1910 m. gruodžio 5 d. Valėniškių k., Nemunačio vls., Alytaus apskr. Gimnaziją Alytuje baigė 1930 m., o Kauno kunigų seminariją ir VDU 1935 m. Sielovados darbą dirbo Želvoje, Varėnoje, buvo Kaišiadorių vyskupo kurijos archivaras, 1941-44 m. Aukštadvario progimnazijos ir mergaičių ūkio mokyklos kapelionas. Pasitraukęs į Vokietiją 1945-49 m. lietuvių studentų kapelionas Bo-

Prel. dr. IGNAS URBONAS

Nuotr. E. Šulaičio

noje, kur gavo filosofijos daktaro laipsnį.

Atvykęs į JAV, nuo 1949 m. dirbo lietuvių parapijoje E. St. Louis, IL, nuo 1954 m. vadovavo lietuvių parapijoje Gary, Ind. Visą laiką reiškėsi visuomeninėje veikloje, ypač ateitininkų sąjungoje, dėstė lietuvių kalbą lituanistinėse mokyklose, rašė straipsnius spaudai, aktyviai dalyvaudavo stovyklose,

suvažiavimuose, kituose lietuvių renginiuose. Ir šiandien Pasaulio lietuvių centre Sukaktuvinkas nėra vien tik stebėtojas – pensininkas. Tai gali paliudyti ne tik to centro gyventojai ir veikėjai, bet ir plačioji lietuviška visuomenė, vis Sukaktuvinką matanti renginiuose, vis paskaitanti spaudoje. Tegu taip ir toliau būna nebeskaičiuojant laiko. Č. Senkevičius

Toronto tautinių šokių grupės "Atžalynas" šokėjai š.m. gegužės 1 d. dalyvavo Delhi, ON, vykusiose "Heritage Days" kultūrinio paveldo dienos

Nuotr. B. Batraks

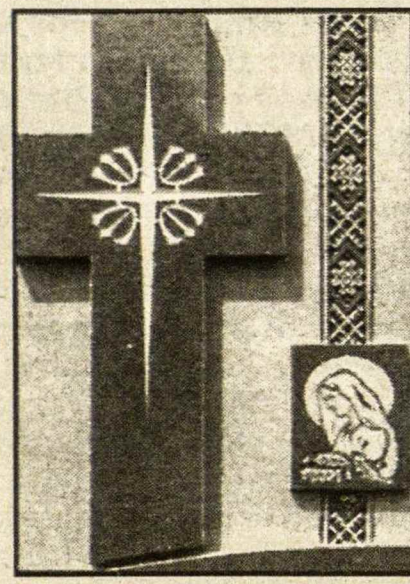
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Iš anksto dėkingi -
TŽ leidėjai

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME-VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲS IRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

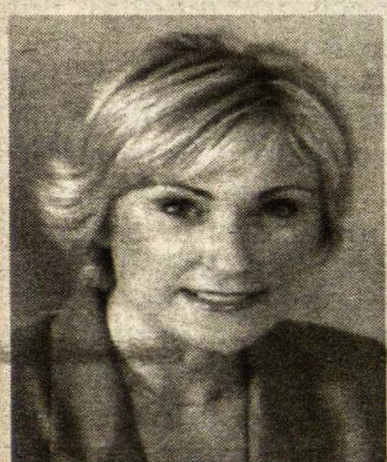
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

XXXV Kanados lietuvių dienos dalyvavo apylinkių pirmininkai iš įvairių vietovių, posėdžiavo su KLB valdyba gegužės 21 d. I eil. iš k. A. Vaičiūnas (KV), Montrealio pirm. A. Staškevičius, Calgary pirm. E. Balkytė-Zubis, P. Meiklejohn (KV). II eil. dr. A. Pabedinskas (KLF), KLB-KV pirm. R. Žilinskienė, Sault Ste Marie pirm. L. Umbrasas, E. Punkrienė (KV). III eil. KLJS pirm. S. Simonavičius, Rodney pirm. J. Statkevičius, Wasaga-Stayner pirm. R. Poškienė, St. Catharines pirm. A. Zubrickas. IV eil. prel. E. Putrimas (KV), PLJS pirm. M. Stanevičius, V. Stanevičienė (KV), R. Žemaitytė-DeJuliis (KV)

Nuotr. K. Poškaus

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys
geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Norintys skristi
į Lietuvą -
TEIRAUKITĖS

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad., 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilus)
1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%

kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.50%

180 dienų indėlius1.55%

1 m. term. indėlius2.50%

2 m. term. indėlius2.75%

3 m. term. indėlius3.00%

4 m. term. indėlius3.40%

5 m. term. indėlius3.85%

RRSP ir RRIF

(Variable)1.00%

1 m. ind.2.50%

2 m. ind.2.75%

3 m. ind.3.00%

4 m. ind.3.40%

5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo4.95%

nekiln. turto 1 m.4.95%

• Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

• Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Seekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.net

Hamilton, ON

A.a. BRONIUI STEPONA-
VIČIUI mirus, užjaušdami jo
žmoną Aleksandrą ir visus gi-
mines, *Pagalbai Lietuvos vai-*
kams aukoj: \$100 - J. Asme-
navičius; \$40 - L. Morkūnienė;
\$20 - G. Agurkienė, J. Astas,
E.V. Ciponas, E.K. Gudinskai,
K.A. Ruginis, G.B. Trinkai, F.
Venskevičienė, A. Volungienė,
G.K. Žukauskai; \$15 - E. Gra-
jauskienė, A. Steponavičienė;
\$10 - J. Juozaitienė, V. Plei-
nienė, A.S. Urbonavičiai; \$5 -
F.M. Gudinskai.

Dėkojame aukojusiems -
PLV komitetas

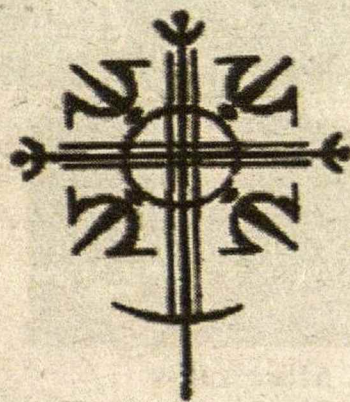
LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Loughheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB Vidurio vakarų
apygardos suvažiavimas įvyko
balandžio 23 d. Pasaulio-lietu-
vių centro Bočių salėje, Le-
monte, IL. Po JAV vėliavos
pagerbimo ir Lietuvos himno
invokaciją sukalbėjo kun. J.
Kelpšas. Suvažiavimą pradėjo
LB apygardos pirm. A. Saka-
laitė. Suvažiavimą sveikino
Lietuvos gen. konsulas Čika-
goje A. Daunoravičius, AL-
Tos pirm. S. Kuprys, JAV LB
tarybos pirm. M. Remienė,
Lietuvių fondo pirm. A. Ta-
mulis. A. Regis žodį tarė Šv.
Kazimiero kapinių reikalais.
Kapinių padėtis esanti kebli,
nes Čikagos kardinolui reikia
pinigų, todėl kapinių sklypo
pardavimas yra realus daly-
kas. Suvažiavime buvo prita-
ta nuomonei - galėtų Lietu-
vių fondas bei Lietuvių bend-
ruomenė veikti darniai, jei LF
vadovybė atsisakytų keisti šios
organizacijos įstatus. Esami
LF įstatai esą geri, ir žmonės
pasitiki Lietuvių bendruome-
ne, nes ji yra didžiausia de-
mokratiška lietuvių organiza-
cija. Po visų pasitarimų prieita
nuomonė, kad turi būti rasta
bendra formulė tarp LF ir LB,
pagal kurią dar ilgai sukaup-
tos Lietuvių fondo lėšos tar-
nautų lietuvių išlaikymui.
Suvažiavimas baigtas *Lietuva*
brangi. (Draugas, 2005 m., 91 nr.)

Lietuvos ambasada Va-
šingtone gegužės 5 d. pami-
nėjo pirmąsias metines Lietu-
vos įstojimo į Europos sąjun-
gą, surengdama lietuviško
džiazo vakarą. Jame koncer-
tavo žinomas lietuvių saksofo-
nistas L. Mockūnas. Jis pirmą
kartą JAV-se atliko savo su-
kurtas eksperimentinio džia-
zo kompozicijas, pavartoda-
mas tradicines išraiškos prie-
mones, pritaikydamas groti
saksofonu. L. Mockūnas šiuo
metu studijuoja Kopenhagos
ritminės muzikos konservato-
rijoje. Šiaip jis dėsto Lietuvos
muzikos akademijos džiazo
katedroje. Lietuviško džiazo
pasiklausyti susirinko gausus
būrys Vašingtono lietuvių
bendruomenės narių ir ame-
rikiečių džiazo mėgėjų.

Australija

A.a. Marija Cibulskienė-
Cibienė, 84 m. amžiaus, mirė
Sidnio mieste. Velionė gimė
1920 m. spalio 14 d. Rusijoje,
Kalugoje. Su tėvais grįžo į ne-
priklausomą Lietuvą. Jos tė-
vas Jerinas buvo pirmojo Lie-
tuvos seimo narys. Jerinai ne-
toli Kauno Giraitės kaime įsi-
gijo ūkį. Marija lankė ir baigė
Aušros mergaičių gimnaziją
Kaune. 1931 m. ištėkėjo už
buhalterio Romualdo Cibul-
skio (vėliau pakeitė pavardę ir
pasivadino Cibais). Jauna še-
ima 1944 m. pasitraukė į Vo-
kietiją, o 1949 m. atvyko į
Australiją ir apsigyveno Sid-
nio mieste. 1956 m. Marija į
savo butą sukvietė socialiniais
reikalais besirūpinančias mo-
teris ir įsteigė Lietuvių mote-
rų socialinės globos draugiją
bei paskyrė savo bute vieną
kambarį šios organizacijos
reikalams, kur vykdavo ir po-
sėdžiai. Vyras Romualdas,
Lietuvos kariuomenės atsar-
gos karininkas, įstojo į Sidnio

"Ramovės" sąjungos skyrių,
buvo veiklus skautas bei tauti-
nių šokių šokėjas. Cibų šeima
organizavo siuntinius į Lietu-
vą. Velionės vyras mirė prieš
5-rius metus, o balandžio 19
d. įvyko atsisveikinimas su ve-
lione Marija. Laidotuvių apei-
gas atliko Lidcombe klebonas
kun. J. Alt. Per gedulines Mi-
šias giedojo "Dainos" choro
dalis, vargonavo A. Krami-
lius. Skaitinius atliko velionės
dukterys: Natalija, Larisa ir
Veronika. Sūnus Romas tarė
jautrų atsisveikinimo žodį. So-
lo *Ave Maria* pagiedojo K.
Protas. Velionė palaidota ša-
lia vyro Romualdo "Rood-
wood" kapinių lietuvių sky-
riuje. (Mūsų pastogė, 2005 m.,
17 nr.)

Brazilija

A.a. Magdalena Jurgele-
vičienė (1920-2005) mirė Sao
Paulo mieste. Velionė gimė
Pakuonio parapijoje, prie
Garliavos. Ji į Braziliją su tė-
vais Motiejumi ir Ona Veive-
riais, seserimis Marija Ieva,
Ona ir Konstancija atvyko
1927 m. Pirmaisiais metais
šeima darbavosi kavos ūkyje.
Vėliau visa šeima persikėlė
gyventi į Sao Paulo miestą.
Magdalena 1941 m. ištėkėjo
už Kazimiero Jurgelevičiaus.
Susilaukė dviejų dukterų Ire-
nos ir Julijos. Vyrui mirus
1954 m., našlei teko vienai
išauginti dukteris. Ji buvo
linksmo būdo, mėgo dainuoti,
gabi siuvėja ir rankdarbių mė-
gėja. Prel. J. Šeškevičius atliko
laidotuvių apeigas. Jos liūdi
dukros Irena Tublienė ir Julija
Cascardi su šeimomis, sūnė-
nai, dukterėčios, giminės bei
draugai. (Mūsų Lietuva, 2005
m., 5 nr.)

Gudija

Mirė a.a. Antanas Širo-
nas. 1957-1961 m. Gervėčių
krašte jis dėstė lietuvių kalbą
ir kartu su žmona būrė lietu-
vių kultūrinei veiklai: organi-
zavo choras, ansamblius. Ve-
lionis pelnė gervėčių meilę
ir pasitikėjimą už šiame krašte
atgaivintą lietuvių. Gervė-
čiai, kaip rašoma laikraš-
tyje *Mūsų godos*, 2005 m., 4
nr., niekad nepamirš šio iški-
laus pedagogo, lietuvių bės
puoselėtojo šiame krašte.

Vokietija

Berlyno lietuviai džiau-
giasi veikiančia lietuvių šešta-
dienine mokykla. Ilgai buvo
brandinta mintis įsteigti lietu-
višką mokyklą. Šį užmojų pa-
vyko įvykdyti, kai atsirado
penkios moterys, sutikusios
paaugoti savo laisvalaikį ir
energiją lietuvių. Mokyklos
steigėjos: vedėja Irena Uelke-
kul bei mokytojos - Jurgita
Kuolaitė, Almyra Weigel, Ilo-
na Adomavičiūtė ir Rūta Zim-
merman. Patalpas mokyklai
yra suteikusi Lietuvos amba-
sada. Finansinės paramos tiki-
masi sulaukti iš Lietuvos insti-
tucijų. Taipgi paramą pažadė-
jo Tautinių mažumų ir išeivių
departamentas prie Lietu-
vos vyriausybės. Berlyną lan-
kusių šio departamento at-
stovės susitiko su mokyklos
mokytojomis. Iš departamen-
to jau gautos dvi vadovėlių
dėžės. (Vokietijos LB infor-
macija) J.A.

Britų rašytojas grįžta į Vilnių su "Gintaru"

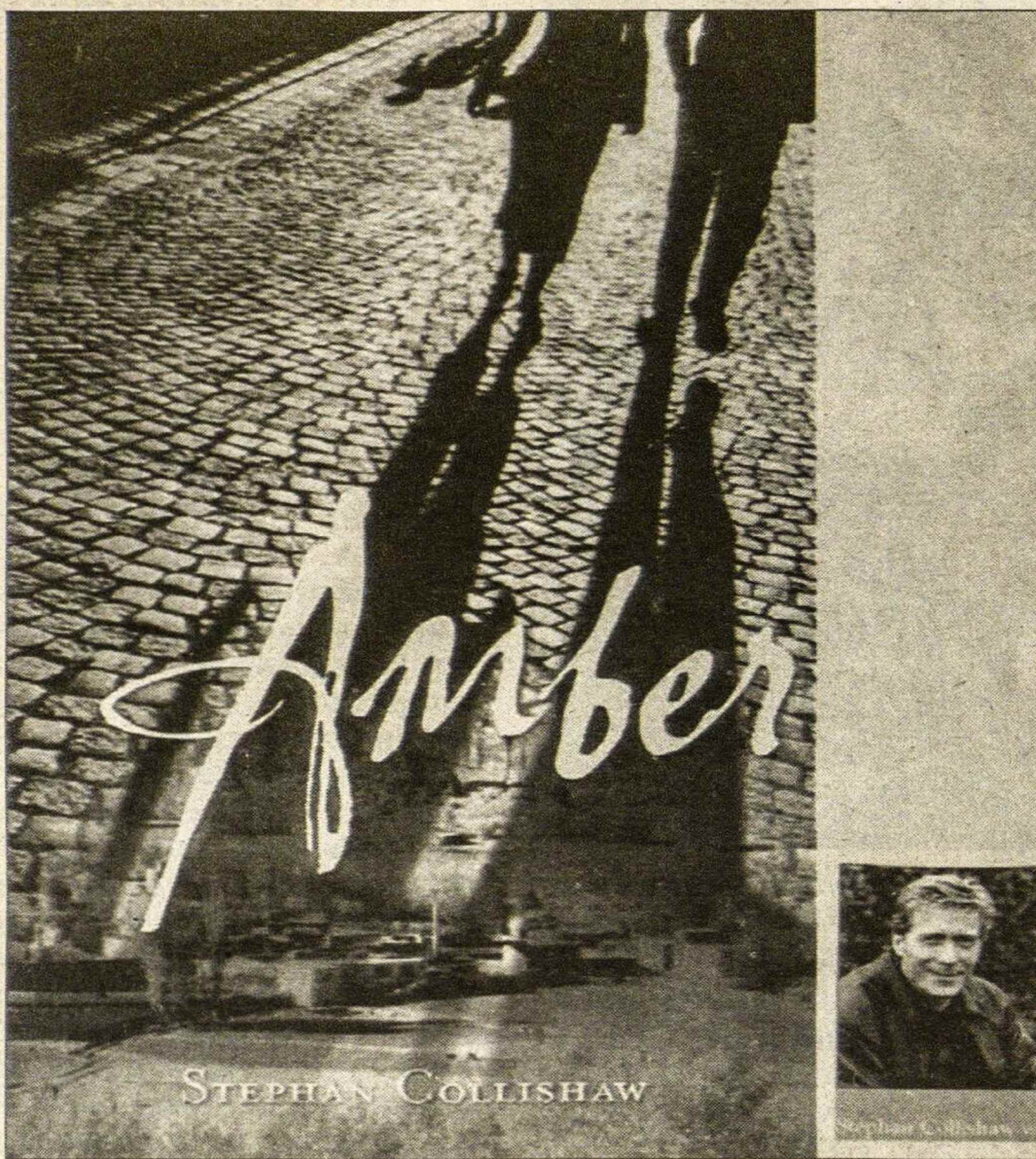
Stephen Collishaw antra knyga, taip pat dedikuota lietuvaitei žmonai Marijai

GEDIMINAS KURPIS

Prieš dvejus metus pasirodė pirmoji Stephen Collishaw knyga apie Vilnių – *The Last Girl*. Šiais metais Danguolė Žalytė ją išvertė į lietuvių kalbą. *Paskutinė mergina* tapo mums visai nuosava. Bet rašytojas nesnaudė ant laurų, o pabrūpino vertėjams daugiau darbo su nauja knyga *Amber*. Joje autorius, pasivertęs lietuviu Antanu, pasakoja savo gyvenimus ir praities atsiminimus, priversdamas skaitytoją verstį puslapį po puslapio iki trijų šimtų vienuoliktojo. Laiminga pabaiga Antanui ir Daivai, kaip anų laikų amerikietišrame filme, nors "pakeliui" sunku įsivaizduoti, kad taip pasibaigs.

Romano bendrieji rėmai

Antanas ir jo geriausias draugas Kolya praleido savo vaikystę našlaityne kažkur už Vilniaus, kur juos motiniškai prižiūrėjo auklėtoja Ponia Marija. Abu mokėsi "trejetukais", todėl nepakliuvo į aukštesnę mokyklą, kur būtų išsiskukė nuo karinės tarnybos. Septyniolikamečiai draugai 1987 metais buvo paimti į sovietų armiją, apmokyti Vilniuje, Taškente, po to nusiųsti į karinę bazę rytiniame Afganistane. Ten susipažino su kitu jaunu, bet apskresniu, kareiviuku Vassily iš Novgorodo. Aprašytas jų gyvenimas kariuomenėje, naujų santykių su veteranais, pažintis su kitu, gana žiauriu kareiviu Kirov iš Kaliningrado, keli susirėmimai su iš pasalų kariuomenės motorizuotas kolonas puolantais afganais. Pamintėtos ir *Agitprop* politinės brigados kelionės į kaimelius su gydytojais ir sanitarėmis gydyti sergančių afganų. Juos lydėdavo sovietų kareiviai, ir tų kelionių metu Antanas susipažino su afgane sanitare Zena.

Jautriai aprašyta jų dviejų meilės istorija.

Afganistane Kolya tapo narkomanu, Antanas buvo sunkiai sužeistas ir dvasiškai sukrėstas, Kolya ir Kirov atsėdėjo kalėjime už ginkluotės vogimą, kad galėtų afganams užmokėti už vodką, hashišą bei brangenybes, kurias slapta užcinkuotuose karstuose siųsdavo atgal į Sovietų Sąjungą, parduodamui. Jas iš karstų išimdavo "patikėtiniai", kurių tarpe ir profesorius Zinotis Vilniuje, anksčiau tarnavęs Afganistane.

Grįžęs iš Afganistano į Vilnių, Vassily ir jo draugė Tanya slaugo Antaną. Kai šis pasveiksta, Vassily jį išmoko savo amato ir abu dirba juvelyras. Antanas susipažįsta su Daiva, ją veda ir susilaukia dukters

Lauros. Kodėl Vassily Antanu taip rūpinosi ir yra giliai paslėpta romano paslaptis.

Pagaliau prieiname prie gintaro

Vassily, dirbęs juvelyrų prieš pakliudamas į kariuomenę, neužmiršo savo profesijos ir Afganistane. Bet labiausiai jį domino gintaras. Apie gintarą jis žinojo aiškesnę istoriją, kurių kelios atpasakotos ir šioje knygoje. Tarp jų, žinoma, yra *Jūratis ir Kastyčio* padavimas su truputį pakeista pabaiga (psl. 68/69), *Phaeton* ir jo seserų – gintaro atsiradimo – istorija (psl. 111/112), gražuolės *Amberellos* legenda (psl. 139/140).

Afganistane jam ir jo suokalbininkams pavyko išgyti (už šarvuotį, sunkųjį kulkosvaidį ir kitą pavogtą ginkluo-

tę) brangią apyrankę, pavogtą iš Kabulo muziejaus. Tą apyrankę, kaip istorija pasakoja, nešiojęs imperatorius Neronas, ją mongolų karvedys Tamerlanas dovanojęs savo žmonai. Apyrankės puošmena buvo didžiulis permatomas gintaras su inklūzu: tobulai išsilaisviusiais dviem tarakonais, kuriuos prieš milijonus metų pušų sakai užkonservavo intymioje pozėje. Šią nepaprastai brangią ir daugeliui istorikų pažįstamą apyrankę Vassily slapta atgabeno į Vilnių, bet pabijojo parduoti – ją paslėpė užkasdamas miškelyje netoli Vilniaus.

Daug prisiminimų per savaitę

Pati pagrindinė istorija romane trunka gal net trumpiau negu savaitę. Mirtinai sergantis Vassily pasikviečia Antaną, prašo jį, kad susitiktų su iš kalėjimo, vėliau iš ligoninės, paleistu Kolya ir kartu surastų paslėptą apyrankę. Ją parduos, Kolyai praverstų pinigai. Antanas kratosi. Jis niekad nebuvo išvėlęs į juodąją rinką brangenybėmis, nenori įklimpti ir dabar. Atsiranda ir Kirov, Zinotis, trokšdami atgauti savo dalį. Vassily netrukus miršta. Jo laidotuvių romaną ir baigiamas. Paslapties, kas atsitiko su brangiąja apyranka, dabar dar nesinori atskleisti.

Knygos didžiąją dalį užima Antano atsiminimai, vadiniai pergyvenimai. Įvykių įvairovė, sklandus ir įtikinantis jų aprašymas padaro romaną gana įdomų. Gal kai kam užklius ilgi pasakojimai apie Afganistaną. Bet ten tarp 15,000 žuvusių sovietų karių dešimtį metų trukusiame kare buvo ir apie 100 lietuvių. Gerai, kad nors svetimtautis priminė jų vargus ir kančias. Kažkaip galvojau skaitydamas *Paskutinįją mer-*

giną, kad S. Collishaw kada nors parašys ir apie Afganistaną, nes joje buvo apie tai užuominų (Kęstučio rankraštis apie išgyvenimus Afganistane). Gyvendamas kurį laiką Vilniuje, autorius turėjo progą išgirsti ten tarnavusių veteranų pasakojimus.

Kartais nepaprastas grožis tampa siaubingu

Užbaigsiu pasakėlę, kuria autorius Vassily lūpomis knygą pradėjo. Štai ji. Kadaise egiptietis pirklys atkeliavo į Samarą, į Amir Timor valdą. Amir Timor tuo metu kovojo kažkur toli, bet jo žmona susižavėjo pirklio brangenybėmis ir norėjo žūt būt jas išgyti. Pirklys, pamilęs jauną karalienę, už brangenybes paprašė tik leisti ją pabučiuoti. Karalienė bandė jį perkalbėti, bet jai nesisekė. Pagaliau ji atnešė du kiaušinius – vieną rudą, kitą baltą. "Matai šiuos du kiaušinius – išore jie skiriasi, bet jų skonis toks pats. Taip yra ir su moterimis". Pirklys pastatė du stiklus, į vieną pripylė vandens, į kitą – vodkos ir sako: "Šie skysčiai atrodo vienodai, bet kai paragauu vodkos, mano siela užsidega. Taip būna, kai aš žiūriu į Tave". Karalienė pagaliau nusileido, bet pirklio aistringas bučiny paliko karalienės žandė dėmę. Sugrįžę Amir Timor pamatė tą dėmę ir sužinojęs, kas įvyko, labai užsirūstino. Egiptietis, išgirdęs apie karaliaus rūstybę, išsigando, nušoko nuo minareto ir užsimušė. Po trumpos pertraukos Vassily tęsė: "Kartais nepaprastas grožis tampa siaubingu". Panašiai atsitiko ir su gražiąja gintaro apyranka.

Stephen Collishaw, AMBER, 2005, A Sceptre Book; Printed and bound in Great Britain by Clays Ltd. Kanadoje patogiausia užsisakyti per www.amazon.ca

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Lietuvos dailininkų sąjungos leidykla "Artseria" išleido televizijos žurnalistės Gražinos Sviderskytės solidžią knygą *Uragano kapitonas*, skirtą garsaus sportininko ir aviacijos kapitono Romualdo Marcinkaus gyvenimui, jo atliktiems žygiams. Knygos išleidimą rėmė Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos krašto apsaugos ministerija. Tekstas gausiai iliustruotas dokumentinėmis nuotraukomis, autorės surinktomis įvairiuose valstybiniuose archyvuose, senoje periodinėje spaudoje, taip pat surinktomis asmeniniuose archyvuose.

Gražina Sviderskytė – talentinga televizijos žurnalistė, jau dvylika metų dirbanti gana populiariose informacinėse bei publicistinėse laidose ir kurianti istorinę dokumentiką. Už reporterės darbą ji yra gavusi tarptautinį televizijos CNN apdovanojimą. Ji ypač domisi aviacija, pati turi pilotės mėgėjos pažymėjimą, yra skraidžiusi jau nemažai valandų.

Jurbarko kultūros centre įvyko G. Sviderskytės knygos *Uragano kapitonas* sutiktuovės, į kurias buvo atvykę ir autorė. Ji susirinkusiems papasakojo, kaip brendo sumanymas parašyti šį veikalą. Jai, kaip žurnalistei ir kaip pilotės mėgėjai, buvo pasiūlyta parengti laidas apie Lietuvos lakūnus. G. Sviderskytė parengė laidą ir apie kapitoną Romualdą

Tauraus lakūno žygdarbis

Knyga apie aviacijos kapitoną Romualdą Marcinkų

Marcinkų. Laida pasisekė, šio lakūno biografija daug ką sudomino. Toliau kaupėsi vis nauji ir nauji duomenys. Kilo sumanymas apie tragiško likimo lakūną R. Marcinkų sukurti dokumentinį filmą.

G. Sviderskytė apsilankė jo gimtajame Jurbarko, pabendravo su jo jaunystės draugais ir vietos kraštotyrininkais. Paskum ji rinko medžiagą archyvuose, pavyko surasti lakūno dienoraštį bei laiškus.

R. Marcinkaus pėdsakais žurnalistė nusekė į Lenkiją, Prancūziją ir Didžiąją Britaniją. Teko susitikti ir pasikalbėti su vienu dar gyvu pabėgėliu iš hitlerininkų stovyklos, prisimenančiu R. Marcinkų. Taip gimė išpūdingas ir turiningas televizijos filmas *Uragano kapitonas*.

Deja, filme buvo panaudota tik nedidelė dalis surinktos medžiagos – išaiškintų faktų, nuotraukų, dienoraščio, pažinojusiųjų prisiminimų. Artimųjų ir bendradarbių paraginta bei paskatinta

R. Marcinkus

G. Sviderskytė ėmėsi rašyti knygą apie šį tragiško likimo lietuvių lakūną. Ir štai dabar knyga parašyta, gražiai išleista ir ji mūsų praėjimui besidominčių skaitytojų rankose. Versdami *Uragano kapitono* puslapius, su įdomumu einame tauraus patrioto, narsaus ir didvyriško mūsų aviacijos kapitono R. Marcinkaus pėdomis.

Romualdas Marcinkas gimė 1907 m. liepos 22 d. Jurbarko. Čia baigė "Saulės" progimnaziją, 1925 m. įstojo į Kauno karo mokyklą. Baigęs mokyklą gavo leitenanto laipsnį ir pradėjo tarnauti Penktajame pėstininkų pulke. Netrukus pasirašė į aviacijos dalinį. Išmokęs valdyti lėktuvą, jis meistriškai atliko daugelį aukštojo pilotažo figūrų. Buvo ir puikus parašutinininkas – per aviacijos šventes pademonstruodavo gana rizikingus šuolius.

R. Marcinkus pasižymėjo ir kaip neeilinis sportininkas. Nuo 1927 iki 1938 m. jis žaidė LFLS vienuolikėje, 41 kartą gynė Lietuvos rinktinės garbę, dalyvavo tarptautinėse rungtynėse, už

mandagumą ir taktišką žaidimą gavo sporto džentelmeno vardą.

Pažymint S. Dariaus ir S. Girėno pirmąsias žuvimo metines, 1934 m. vasarą kilo sumanymas mūsų lėktuvus parodyti kitoms Europos valstybėms. Išskrido 3 lėktuvų eskadrilė, tame skrydyje dalyvavo ir leitenantas R. Marcinkas. Mūsų kariai buvo nuširdžiai sutikti Švedijoje, Danijoje, Belgijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Čekoslovakijoje. Europai buvo pademonstruota, kad mūsų lėktuvus tobulai valdo aukščiausios klasės Lietuvoje mokslus baigę lakūnai. 1936 m. R. Marcinkui buvo suteiktas kapitono laipsnis.

Vokietijai užpuolus Prancūziją, pastarosios šalies vyriausybė paprašė Lietuvą atsiųsti karo lakūnų. Kapitonas R. Marcinkas nuvyko ir įstojo į prancūzų karo lakūnų gretas. Už pasižymėjimą oro kautynėse jis buvo apdovanotas karo kryžiumi. Vokiečiams paėmus Paryžių, 1940 m. vasarą R. Marcinkas buvo demobilizuotas ir tų pačių metų pabaigoje atsidūrė Anglijoje. Jis buvo priimtas į Didžiosios Britanijos karališkasios oro pajėgas. Pateko į pavojingiausią karinės aviacijos padalinį – į naktinių naikintuvų eskadrilę. Dukart buvo numuštas virš Lamanšo, tačiau britų jūreiviai jį vis išgelbėdavo.

Nukelta į 9-tą psl.

Stipendija dainininkei

Šiais metais gegužės 12 d. įvyko šeštasis prestižinis solistės Elzbiotos Kardelienės konkursas. Konkursą laimėjo IV kurso studentė Loreta Karkauskaitė (doc. O. Glinskaitės kl.). Komisiją sudarė: prof. Kazys Kšanas, docentė Ona Glinskaitė ir docentė Valentina Vadoklienė.

Montrealyje esančio sol. Elzbiotos Kardelienės stipendijų fondo valdyba paskyrė Loretai Karkauskaitei penkis šimtus kanadiškų dolerių stipendiją.

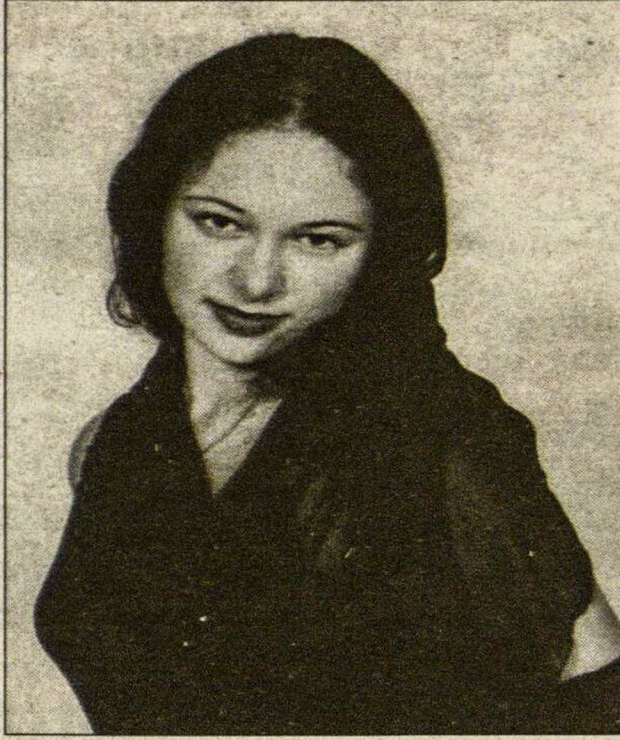
Loreta Karkauskaitė gimė Alytuje 1983 metais vasario šeštą dieną Ritos Gabrilaitės ir Alvydo Karkausko šeimoje. Jos tėvelis yra geras dainininkas tenoras, iš kurio ji paveldėjo norą dainuoti. Jau vaikystėje, nuo vaikų darželio iki mokyklos baigimo 2000 metais, Loreta mėgo dainuoti. Ji taipogi laureatė valstybinio konkurso *Dainų dainelės* 1998 ir 2000 m. Aktyvi dalyvė miesto ir mokyklos rengiamuose konkursuose.

2001 metais įstojo į Klaipėdos universiteto Menų fakultetą, pasirinkusi dainavimo specialybę. Dalyvauja universiteto rengiamuose bendruose projektuose su Klaipėdos muzikais - koncertuose, miesto mokyklose, dainavimo katedros pedagogų ir studentų renginiuose.

Loreta Karkauskaitė labai džiaugiasi, kad buvo įvertinta kaip talentinga ir daug žadanti dainininkė. „Šis laimėjimas mane įpareigoja ir toliau dainuoti, vertinti ir branginti savo talentą, kurį paveldėjau iš savo tėvelio, džiuginti savo balsu klausytojus“, pasakojo ji po konkurso. Ji tikisi pratęsti studijas magistratūroje ir nesustoti pusiaukelėje.

Džiugu ir malonu girdėti, kad studentai, gavę šias premijas, nė vienas nėra pasitraukę iš pasirinkto dainininkų kelio. Visi studijuoja toliau. Jau ne vienas iš jų yra įsijungęs, kad ir su mažais vaidmenimis į Klaipėdos muzikinį teatrą. Solistės Elzbiotos Kardelienės stipendijų fondo valdyba yra labai dėkinga už nuolatinę paramą šiam fondui.

Solistės Elzbiotos Kardelienės stipendijų fondo valdyba
A. Keblys, Fondo pirmininkas

Laureatė
LORETA KARKAUSKAITĖ

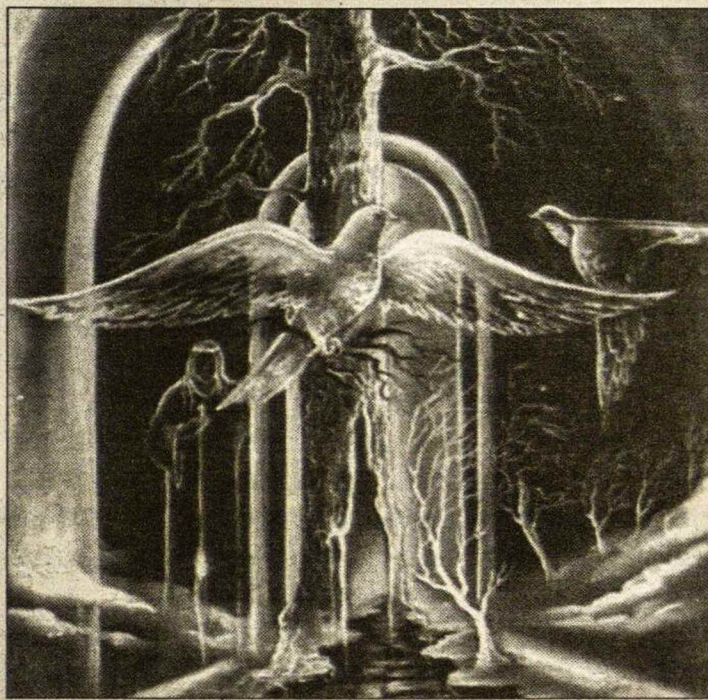
Iš kairės: docentė Ona Glinskaitė, Loreta Karkauskaitė, prof. Kazys Kšanas, antroji iš dešinės – docentė Valentina Vadoklienė

Paukščio giesmė

Kas pasakė,
Kad tavo pilka giesmė,
Paukšti mano,
Žalio gluosnio vainikuos
Ar kasdienėj ūkanoj ryto?..
Kas pasakė,
Kad pilkas apdaras tavo,
Saulėtekio aukso prikritęs,
Vakarų žvaigždžių prilytas?..
Kas pasakė,
Kad tu mačias,
Jei giesmę kas rytą
Kartoja žalio slėnio aidai
Po žilojo gluosnio
Pavargusių kojom išdrikę?..
Jei vilnija išplaukę rugiai
To čiučbėjimo lėtu taktu
Nuo pat ryto?..
Jeigu gluosnis
Nuleido žaliąsias rankas,
Neišlaikęs giesmės tos aidų,
Nuvilnijusio kloniais žaliais,
Ligi pat horizontų šviesių,
Nesutilpusio širyt
Nei į atvirą lizdą

Pavasario lietui ir saulei, -
Nesutilpusio džiaugsmo
To dainuojančio paukščio
Mažoj ir tokioj didelėj širdy...

Zuzana Stunžėnienė

Dail. Marija Stulpinienė, „Miško pasaka“, Klaipėda
Nuotr. A. Juškevičiaus

Tauraus lakūno žygdarbis

Atkelta iš 8-to psl.

1942 m. vasario 12 d. R. Marcinkus vėl buvo numuštas, bet šįsyk jį išgriebė vokiečiai ir jis pateko į nelaisvę. Atsidūrė karo belaisvių stovykloje netoli Dancigo. Po nepasisekusio pabėgimo asmeniniu A. Hitlerio įsakymu Romualdas Marcinkus su kitais bėgliais buvo sušaudytas. Dabar R. Marcinkaus kapas yra karių kapinėse Poznanėje.

G. Sviderskytė pasakoja apie R. Marcinkų su pagarba, tačiau jo asmens neidealizuoja. Ji sako: „Mes tikime, kad žmogų galime gerbti neįsivaizduojant jo nei didingumo, nei paprastumo, nei jis buvo. Tiek daug nuveikti R. Marcinkus sugebėjo ne kaip nors ypatingai stengdamasis, bet tiesiog būdamas pačiu savimi: sporte, tarnyboje, kare ir nelaisvėje. Jis nieko nedarė vien savo malonumui ir nesitenkino vidutiniais laimėjimais. Mąstė ir darė daugiau ir greičiau, nei kalbėjo“.

Pats R. Marcinkus 1941 m. rašė: „Nežinau, kuo mūsų svajonės ir troškimai užsibaigs, jei reikalai šitaip eis mūsų nenaudai. Anglijos reikalai yra mūsų reikalai. Aš bent privalau taip galvoti. Juk antraip nėra jokio tikslo ir prasmės čia kovoti ir kasdien rizikuoti gyvybe, kuri, pagaliau, nepriklauso man, o Tėvynei“.

Toks kapitonas Romualdas Marcinkus liko Lietuvos karo aviacijos, parašiutizmo, futbolo ir Antrojo pasaulinio karo istorijoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Muzikos festivalyje „Sugrįžimai“ Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kongresų rūmų kamerinėje salėje balandžio 28 koncertavo Kristupo pučiamųjų kvintetas, susibūręs prieš metus. Programoje užsienio kompozitorių kūrinių pučiamųjų kvintetui ir klaidėdžio kompozitoriaus Jono Pauliko *Antrasis kvintetas pučiamiesiems*. Kvintete – užsienyje stažavusieji jaunieji muzikantai. Fleita groja Giedrius Gelgotas, 2003-2003 m. stažavęs Londone, dabar groja operos ir baletų teatro, Lietuvos simfoniniame bei kameriniame orkestruose; obojumi grojanti Justė Gelgotaitė pernai stažavo Prancūzijos Lyon konservatorijoje, tęsia magistrantūros studijas Vilniuje. Klarinetininkas Andrius Žiūra tobulinasi JAV, valtornininkas Arvydas Valatkevičius studijavo Latvijos J. Vitulio muzikos akademijoje, grojo jaunimo orkestre Vokietijos Rostock mieste. Abu pastarieji groja Lietuvos simfoniniame orkestre. Fagotininkas Žvilginas Smalys studijavo Utrecht (Olandija) ir Londone, kur 2003 m. įsigijo magistro diplomą, dabar groja Lietuvos simfoniniame bei operos ir baletų teatro orkestruose.

Vilniaus rotušėje gegužės 9 koncertavo dvi jaunosios kartos atlikėjos – pianistė Laurina Šablevičiūtė iš D. Britanijos ir violončelininkė Giedrė Dirvanauskaitė. Programoje Robert Schumann, Johannes Brahms, Anatolijaus Šenderovo kūrinių. L. Šablevičiūtė 1998 m. baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją. Daugelio konkursų laureatė, laimėjusi stipendiją išvyko studijuoti į Karališkąją Skotijos muzikos akademiją Glasgow mieste, kur 2003 m. įsigijo magistro diplomą. Koncertuoja kaip solistė ir kamerinės muzikos atlikėja; dirba koncertmeisterė bei dėsto Karališkoje Skotijos muzikos akademijoje. G. Dirvanauskaitė taip pat baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, dalyvavo žymių muzikų meistrų kursuose, kasmet dalyvauja G. Kremerio kamerinės muzikos festivalyje Lockenhaus (Austrija). Nuo 1997 m. kamerinio orkestro „Kremerata Baltica“ muzikantė, su šiuo orkestru groja ir solo.

Tame pačiame festivalyje gegužės 10 koncertavo viešnios iš Kanados – pianistė Janina Kuzmas ir kanadietė dainininkė Sophie Bouffard. J. Kuzmas skambino du M. K. Čiurlionio preliudus ir Modesto Musorgskio fortepijonių ciklą *Parodos paveikslėliai*, o kartu su sopranu S. Bouffard atliko Kanados kompozitorių kūrinius. J. Kuzmas fortepijonu skambinti pradėjo dar vaikystėje Azerbaidžane. Baigė Sumgaito muzikos mokyklą. Atvykusi į Lietuvą 1991 m. baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją įgijusi pianistės solistės, koncertmeisterės ir pedagogės kvalifikaciją. 1993 metais išvyko į JAV, kur tęsė magistrantūros studijas. Netrukus atvyko į Kanadą ir Vankuverio universiteto profesorė, dalyvauja įvairiuose kamerinės muzikos koncertuose, veda meistrų kursus. Kaip solistė yra grojusi su Lietuvos valstybiniu ir Vankuverio filharmonijos simfoniniu orkestrais.

Kasmet rengiamas „Sugrįžimų“ festivalis baigėsi gegužės 13 Valstybinėje filharmonijoje Vincės Jonuškaitės-Zaunienės ir Stasio Baro vokalistų konkursų laureatų koncertu. Šių metų festivalyje pasirodė apie dvi dešimtis lietuvių kilmės muzikų ir jų užsienio kolegų iš Vokietijos, JAV, Belgijos, Latvijos, D. Britanijos, Olandijos, Graikijos, Prancūzijos ir Kanados. Festivalyje koncertavo taip pat muzikai sugrįžę į Lietuvą po studijų ar koncertinės veiklos užsienyje.

Lietuvos valstybiniame muziejuje vyksta paroda *Žiemgaliai*, kurią parengė Lietuvos ir Latvijos muziejai bendromis jėgomis. Parodoje pristatoma radinių iš 130 buvusių žiemgalių apgyventų vietovių – 48 Latvijoje ir 82 Lietuvoje. Paroda tęsis iki š.m. rugpjūčio 14 dienos. Žiemgalių gentis apie V š. apsigyveno Lielupės upės baseine, Mūšos, Nemunėlio ir tankiame mažesnių intakų tinkle. Istorijos šaltiniai juos mini IX š., o nuo XIV š. Žiemgalos vardas jau nebeminimas. XIII š. žiemgaliai apie 70 metų kovojo su kryžiuočiais. XIII š. pabaigoje ordinas nukariavo Žiemgalą, jos teritorija buvo padalinta tarp Livonijos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės. Ta riba išliko ir iki šių dienų – tai Lietuvos ir Latvijos valstybių siena.

Žiemgalių genties etninė kultūra, savitumas ir skirtys geriausiai nusako tuometiniai laidojimo papročiai ir mirusiųjų įkapės. Žiemgaliai savo mirusiųjų niekad nedėgindavę, skirtingai negu kitos baltų gentys, bet laidojo plokštinuose kapinyuose, dažniausiai netoli upelių. Vyrai laidoti su ginkluote, kovos peiliu ir dažnai net keletu iečių. Nelaidojo jų su žirgais, tačiau turtingiems karams į kapą dėdavo žirgo kamanas ir papuošimus. Moterims į kapą dėdavo kaplį ir peilį lenkta viršūne. Niekad nedėdavo verpstuko, skirtingai negu kitose baltų gentyse. Radiniai liudija, kad žiemgaliai buvo palyginti turtingi, mėgdavo puoštis gausiai ir įvairiai. Vyrai puošėsi segėmis, moterys – įvairių formų smeigtukais, apyrankėmis, antkaklėmis. Parodoje radinių rinkinį papildė archeologinių paminklų nuotraukos, dailininkės Birutės Zokaitytės nupieštas žiemgalių paminklų žemėlapis. G.K.

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.75%
2 metų term. indėlius	2.25%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.80%
5 metų term. indėlius	3.10%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.00%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.50%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.25%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	5.25%
Sutarties paskolas nuo	5.25%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	4.00%
2 metų	4.40%
3 metų	4.90%
4 metų	5.15%
5 metų	5.25%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.25%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

DABARTINĖ VALDYBA:

PIRMININKAS	ALGIS SIMONAVIČIUS
VICEPIRMININKAS	VYTAUTAS BIRETA
IŽDININKĖ	JULIJA ADAMONIS-DANAITIS
SEKRETORIUS	MARIUS RUSINAS
VALDYBOS NARYS	TADAS SLIVINSKAS

REVIZIJOS KOMITETAS:

PIRMININKAS	JURGIS VALAITIS
SEKRETORIUS	EDIS MACIJASKAS
KOMITETO NARYS	DARIUS KUKTA

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI | LIETUVA
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Prieš 60 metų

Antrojo pasaulinio karo pabaigą gegužės 8 dieną prisimenant

STASYS PRAKAPAS

Patekau naktį į naują Vokietijos vietovę. Karas ėjo jau visai į pabaigą. Buvau motorizuotame dalinyje. Neturėjome vadovybės, tapome savarankiški karijai. Nenorėjome paskutinėmis dienomis palikti Vokietijos žemelę. Kai tik suartėjame su priešu, bėgame tolyn į vakarus. Šią naktį grįžau iš žvalgybos, pavojaus nesimatė. Buvau dvi naktis nesumerkęs akių. Grįžęs įlindau į automobilį ir užmigau. Prieš aušrą pabudino mane zvimbianti kulkos virš galvos. Bandėme užvesti automobilį ir važiuoti Elbės upės link, bet nepavyko užvesti motoro. Palikęs viską žygiavau vieškelio link. Papuoliau į kryžminę ugnį. Pakelės grioviu pavyko nušliaužti iki kryžkelės, kurioje riegsojo pašautas vokiečių tankas. Gulėjo nuvirtęs negyvas viršila ir dar ant rankos buvo nenuimtas laikrodžas. Supratau, kad dar čia nebuvo rusų kareivių. Tačiau nežinojau kuria kryptimi eiti. Netoliese buvo krūmai, tai ir dūmiau į juos, iš kurių galėjau stebėti judėjimą keliu. Netrukus pasirodė rusų gurguolės, pilnos kareivių, kurie dainavo apie "katiušą" kažkokią dainą. Jau buvo laikas išmesti ginklą. Buvo gaila išmesti kiaušininę granatą, kuri mane lydėjo nuo Leningrado prieigų iki karo pabaigos. Tik

išgirdęs įvairių ginklų šaudymą ir orą supratau, kad karas pasibaigė, o man didesni vargai prasidėjo. Buvau nevalgęs porą dienų. Netoliese buvo kaimelis. Tai ir sugalvojau pavakaryje nueiti į jį paieškoti maisto. Tik įėjus į namus ir pradėjus ruošti man užkandį, staiga įėjo du kazokai su ginklais. Nors jau buvau nudraskęs karinius ženklus nuo uniformos, tačiau jie suprato, kad buvau kareivis ir įtarė mane esant Vlasovo armijos kariu. Pasakė, kad mane kaip šunį reikia nušauti. Išsivedė į prienamą esančią ganyklą. Liepė pabėgti penkis žingsnius ir sustoti. Nežinau iš kur įgavau tiek jėgų, kad peršokau šešių pėdų tvorą ir bėgau kiek mano jėgos nešė. Jei nebūtų jų automatas sutrikęs, vargu ar būčiau išlikęs gyvas. Kai pradėjo šaudyti, jau kulkos nebuvo mirtinos. Mano

kelnių dalį nuplėšė, bet kojai nekliuvo.

Miške suradau šieno kupečią, įlindau į ją ir bandžiau užmigti. Kūnas pradėjo drebtį ir taip per naktį neužmigau. Atsikelęs nežinojau ką daryti. Kazokai atėmė mano dokumentus, laikrodį ir bandė nutraukti batus, pavyko tik vieną nutraukti. Dabar buvau tik su vienu batų. Suplėšytomis kelnėmis, vienmarškinis ir nevalgęs. Pavyko pamiškėje surasti ūkį. Ten buvo simpatiškas vokiečių. Pašalino mane, aptaisė ir dar sumuštinį įdėjo kelionei. Tai buvo 1945 metų gegužės 8-ji, oficiali karo dienos pabaiga.

Vieškeliu vyko didelis judėjimas, dauguma grįžo jau į namus. Aš vėl nukiūtinau į mišką prie vieškelio. Atsisėdau ant kelmo ir bandžiau apgalvoti ką daryti. Buvo puikios pavasario dienos. Paukšteliai taip gražiai čiuilbėjo aplinkui ir šiek tiek jie mane pralinksmino. Mintyse prabėgo išgyventi vaizdai: išklampoti Rusijos plotai, Latvijos Kuržemės laukai ir pagaliau Vokietijos.

Per visą karą Aukščiausias mane išsaugojo, o pačią paskutinę karo dieną vos nenukeliauvau pas Abraomą. Jaučiausi, kaip laimingiausias žmogus. Pavasariš kėlė man ūpą gyventi. Išėjau į vieškelį ir patraukiau į vakarus...

Palaidotas Laisvės paminklas

Lietuviškumą niokojantys reiškiniai Lietuvoje

ROBERTAS SKRINSKAS

Sausio 13, kovo 11, gegužės 8-9 dienų minėjimai, besitariananti birželio 14, KGB rezervistų, informatorių ir kolaborantų aukšti valstybiniai postai, prezidento metinis pranešimas, politikų įvairūs skandalai, prorusiški istorijos vadovėliai, aukštosios mokyklos su Maskvos programomis, demografinė žiema ("išsivaikščiojanti Lietuva") bei kiti įvykiai atskleidė Lietuvos ir lietuvių tapatybės krizę ("lietuviškai kalbantis rusas"), savivarbos, savivertės, pilnavertiškumo, autentiškumo stoką, valstybingumo eroziją ir irimą. Patiria didžiulį spaudimą: Rusijos propagandą ir ardomą darbą, ES ir JT feminisčių "pabarimus", direktyvas ir lobistinę veiklą platinant antiprigitines "teises" (gėjų/lesbiečių "vedybas", negimusių vaikų ir senelių žudymą - eutanaziją, pedofiliją su vaikais nuo 14 m.). Korupciniai įstatymai, nesąžiningi pareigūnai, neužkertantys girtavimo, pornografijos ir paleistuvystės plitimo, - dar daugiau, nei sovietmečiu veda mūsų jaunimą ne tik į nuopuolį.

Kardinolas J. Ratzingeris straipsnyje *Europos siela* (Bažnyčios žinios 2005.V.11) rašė: "Kommunistinės sistemos žlugo pirmiausia dėl savo klaidingo ekonominio dogmatizmo. Tačiau labai noriai išleidžiama iš akių, kad jas prazūdė gilesnės priežastys: paniekia žmogų, moralės pajungimas sistemos poreikiams ir jos ateities pažadai." "Tikroji katastrofa - ne ekonominė; tikroji katastrofa - tai sielų nuniokojimas, moralinės sąmonės sugriovimas". "Prievartos plitimas, bėgimas į narkotikų prieglobstį, korupcijos didėjimas leidžia mums gyvai pajusti, kad vertybių nuosmukis turi materialinių padarinių ir kad būtina pasukti priešinga kryptimi".

Moralė ir vertybės - tai tautos širdis, valstybės išlikimo sąlyga. Kokios jos dabar? Jaunimo, valstybės ateities, pirmutinė moralė yra seksas, o aukščiausia vertybė - pinigai. Mažai liko tikinčių Tiesą, Sąžinę (mokiniai klausia, o kas yra sąžinė?), Dora, Laisvę. Ko gero, viena iš priežasčių tokios jaunimo būklės netramdoma amorali komercinė TV, kita - dar neišsibolšėvikinusi, patriotiniam - doroviniam auklėjimui alergiška mokykla.

Prezidentas pažymėjo, kad viena iš pagrindinių grėsmių valstybei - demografinė krizė. Moterys sako: "Duokit pinigų, tada gimdysim". Bet, žinia, žmogui pinigų niekada nebūna gana. Tai parodė milijonierių veržimasis į seimą. O juo moterys geriau gyvens, juo dar mažiau gimdys - tai įrodo turtingiausių vakarų šalių, ypač Vokietijos ir Japonijos, pavyzdžiai. Arba Lietuvos turtuolių bevaikės šeimos. Demografinė krizė - tai tiesioginė pasekmė moralinio žlugimo. Pranas Vaičaitis rašė: *Ir grakščios tos šalies merginos / Ten žydi vis kanopiukai. (...) Kaip tasyk mergos veidą skaistų / Prie rūtų lenkia kvepiančių / Dainuodamos jas meiliai laisto, / Lelijų skinas žydrinčių. Arba sonetuose: Kada iš daugelio vaikinių / Skaisčių, gražių kaip obuoliai.*

Dabar Lietuvos mokykloje tik su žiburiu rasi vieną kitą merginą ar vaiką, kurie norėtų iki santuokos išlikti skaistūs. Tai tikrai nepripasidėdė prie asmens šeimos-tautos-vilstybės pamatų tvirtumo. (LPL, ŽIV/AIDS, vaikų nėštumai, vienišas motinystė, abortai, nevaisingumas, prekyba moterimis). Stipriausia pasaulio galybė - JAV tai jau seniai suprato ir kasmet skiria daugiau, nei po 50,000,000 dolerių skaistumo, abstinencijos ugdymo programoms.

Ne šiaip sau įvairūs okupantai ir kolaborantai pirmiausia naikino moralę ir valstybingumą palaikančias vertybes. Pvz. Hitleris užkariauotose šalyse platino pornografiją, o Vokietijoje griežtai draudė. CCCP po II p.k. okupavusi Lietuvą, pakaušė Lapėse pirmiausia sugriovė Laisvės paminklą (kaip ir kituose miestuose) ir kažkur paslėpė. Be to, pagal sovietiška-rusišką tradiciją toje vietoje, kad žmonės neneštų gėlių, nedegintų žvakučių, užstatė visą miestelį dariantį garažą.

Laisvės paminklas buvo pastatytas aikštelėje prieš bažnyčią, ant bažnyčios žemės. Tai nebuvo atsitiktinumas. Katalikų Bažnyčia Lietuvoje ėjo drauge su tauta. Pirmosios ligoninės, pirmosios mokyklos, pirmasis universitetas buvo prie bažnyčių, išlaikomas bažnyčių. DLK kvietėsi į Lietuvą ne tik pirklius, bet ir vienuolius, kunigus, kad ugdytų vertybes, stiprintų moralę.

Nukelta į 11-tą psl.

Svečias iš Montrealo muz. Aleksandras Stankevičius, dirigavęs dalį jungtinio choro atliktų dainų XXXV KL dieną koncerte Anapilyje, Mississaugoje gegužės 22 d. Nuotr. D. Blynaitės

Palaidotas laisvės paminklas

Atkelta iš 10-to psl.

Bažnyčia buvo valstybingumo, sąmoningumo vienas iš stipriausių veiksnių. Todėl visi okupantai (o dabar kolaborantai) niekino ir naikino Bažnyčią. Napoleonas laikė bažnyčios arklius, švedai plėšė, maskoliai degino, uždarinėjo bažnyčias ir vienuolynus (Kražių ir Kęstaičių bažnyčių gynyba). Bolševikai bažnyčias vertė sandėliais, uždraudė vienuolynus, ištrėmė į Sibirą daug kunigų ir vienuolių. Po II p.k. komunistinės Rusijos okupuotoje Lietuvoje tautos laisvės kovos priešakyje stėjo Bažnyčia. Daugeliui kunigų teko net palikti kaulus Rusijos platybėse.

Prieš 15 metų Lietuva atgavo nepriklausomybę. Kaip nepriklausoma, sava valstybė atsidėjo bažnyčiai? Ogi konfiskuodama bažnyčios žemę. Jei po karo okupantai dar paliko bažnyčiai 3 ha, tai prieš 2 metus nepriklausomos valstybės vyriausybė

išleido "ukazą", pagal kurią bažnyčiai žemės paliekama tik tiek, kiek reikia pastato eksploatacijai ir taškas (.) (LR vyriausybės 2003-07-15 nutarimas nr. 925 (Žin. 2003 nr. 71-3239) Nė vieni Lietuvos okupantai taip nesiėmė su bažnyčios žeme.

Šiais metais Lapių miestelio (Kauno r.) žmonės, surinkę daugybę parašų, kreipėsi į įvairias valdžios instancijas, kad būtų atstatytas Laisvės paminklas. Kooperatyvo parduotuvė, kuriai tas garažas dabar priklauso, pasiūlė už 20,000 litų leisti nugriauti jiems nereikalingą griozdą. Matom, iki kokie absurdo atvedė dabartiniai įstatymai. Tai tas pats, jei jūsų kieme kas pastatytų sandėliuką ir po to sakytų: "sumokėk 20,000 Lt., tai išėsiu iš tavo kiemo". Bet gal turėtų būti priešingai. Jei 50 metų naudojosi bažnyčios žeme, turėtų išmokėti 20,000 litų nuomą!

SKAITYTOJAI PASISAKO

"PAGUODOS" KREIPIMASIS

Draugija "Paguoda" – visuomeninė, savarakiška organizacija, vienijanti vėžio (onkohematologinėmis) ligomis sergančių vaikų tėvus, globėjus, medicinos darbuotojus ir visus, norinčius padėti kovoti su liga ir jos pasekmėmis.

Kiekvienais metais Lietuvoje maždaug 100 vaikų suseraga piktybinėmis kraujo sistemos ligomis. Apie 35-40% iš jų – leukemija. Visi jie pagal naujausius gydymo metodus yra gydomi vieninteliame Lietuvoje vaikų onkohematologiniame skyriuje Vilniaus vaikų universitetinėje ligoninėje. Šiuo metu Lietuvoje yra apie 300 vaikų, sergančių onkohematologinėmis ligomis, 130 vaikų gyvena remisijoje po ilgo ir sunkaus gydymo. Nors gydymas yra ilgas ir brangus procesas (vieno vaiko gydymui reikia apie 70 tūkst. litų), daugiau nei 60% leukemija sergančių vaikų galima padėti. Taikant chemoterapiją ir spindulinę terapiją, vaikai patiria didžiulį poveikį organizmui.

Draugija susikūrė 1993 m. vasario mėn. VVUL Santariškių Pediatrijos centre, onkohematologiniame skyriuje. "Paguoda" savo veikloje vadovaujasi LR konstitucija, galiojančiais įstatymais, savo įstatais. Pagrindinis tikslas – padėti šeimoms gydyti ir slaugyti vėžiu sergančius vaikus, kaupti lėšas medikamentų pirkimui, gerinti gydymo sąlygas, šviesti

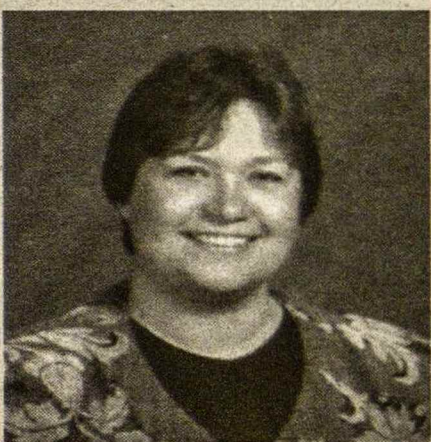
ir ugdyti tėvus bei jų besigydančius vaikus. Draugijos iniciatyva ir vaistų bendrovių, leidyklų bei spaustuvių lėšomis išleista knygėlė: *Wilms'o auglys, Jeigu vaikas serga leukemija, Nupiešk man piešinį, Chemo Kasparas*, patarimai tėvams ir vaikams *Kaulų čiulpų transplantacija*. 2004 m. gegužės 13 d. draugijai suteiktas paramos gavėjo statusas. "Paguodos" paramos sąskaita AB banke "Hansabankas", sąskaitos numeris LT98 7300 0100 0244 6960.

Draugija "Paguoda" nuo 1999 m. yra pilnateisė ICCCP Tarptautinės vėžiu sergančių vaikų tėvų organizacijos narė.

2005 m. rugsėjo 19-22 dienomis Vankuveryje, Kanadoje, vyks ICCCP konferencija, kurioje labai norėtų dalyvauti ir mūsų draugija. Dalyvavimas tokioje konferencijoje mūsų draugijai labai svarbus. Mums svarbu pasidalinti patirtimi, pasikeisti vykdomomis programomis, susipažinti su kitų šalių patirtimi ir problemomis. Draugija egzistuoja be valstybės paramos, tik iš nario mokesčio ir privačių asmenų bei įmonių paramos, o visas surinktas lėšas "Paguoda" skiria onkohematologinio skyriaus gerinimui, medikamentų pirkimui, būtinų tyrimų apmokėjimui, todėl kreipiamės į Jus, prašydami finansinės pagalbos bent dviejų žmonių kelionės išlaidoms ir globos konferencijos metu.

V. Zapalskienė, Draugijos "Paguoda" pirm., Vilnius

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

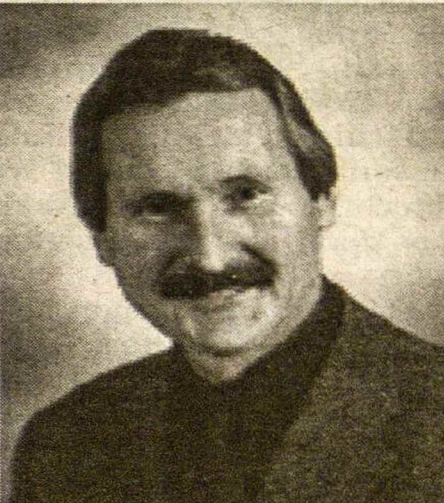
Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

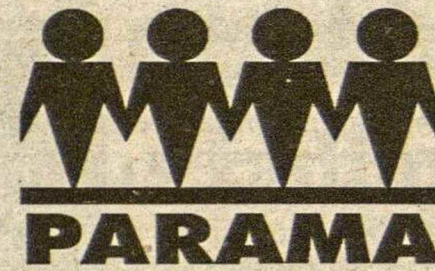
**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 136 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.75% už 1 m. term. indėlius
2.25% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.80% už 4 m. term. indėlius
3.10% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.75% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.00% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų4.00%
2 metų4.50%
3 metų4.90%
4 metų5.25%
5 metų5.25%
- su keičiamu
nuošimčiu4.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

**GALVOJATE PARDUOTI
SAVO NAMĄ/“CONDO”
ir norit žinoti
pardavimo kainą?**

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)**

**NEMOKAMAS, be jokių įsipareigojimų namo įvertinimas
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937**

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- 25 metai namų remonto patyrimas •
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas •
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SPAUDINIMAS
PRINDING
NEU

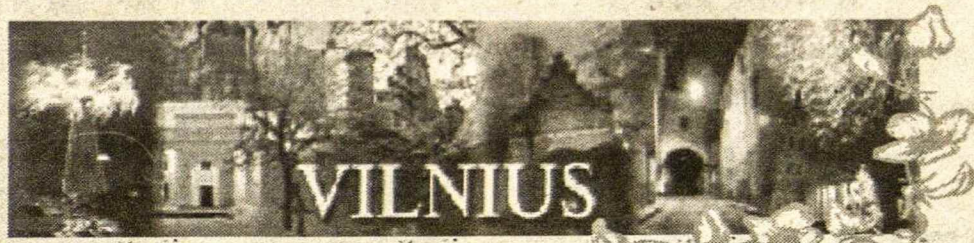
Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Marčiulioniukai Toronte

Š.m. gegužės 18, trečiadienį po pietų atvykome į Kanadą. Iškart buvome sutikti būsimų Toronto šeimininkų ir nuvykome į namus pasidėti daiktų. Vakare buvo sutikusių vakarienė Priskelimo parapijoje. Kitą rytą turėjome treniruotę. Po treniruotės važiojome aplankyti Tėviškės žiburių leidyklos, apžiūrėjome Anapilį ir muziejų. Toliau važiojome prie Niagaros krioklio. Visiems labai patiko, komanda buvo sužavėta.

Vakare žaidėm krepšinį su "Anapilio/Aušros" jaunių sudėtine. Po nesunkios kovos juos įveikėm 44 taškais.

Kitą rytą vėl turėjome treniruotę. Po treniruotės vykome į miesto centrą, kur turėjome ekskursiją po Torontą su "Hippo Tour". Po to buvome "Air Canada Center" ir pamatėme, kur žaidžia Toronto "Raptors". Net susitikome su "Raptors" žaidėju Matt Bonner. Vakare buvome beisbole, kur stebėjome "Blue Jays" varžybas. Šeštadienio vidurdienį turėjome varžybas Toronto "Triple Threat". Po varžybų – į kėgliavimo čempionatą, kur visi siekė pergalių. Visiems labai patiko. Po čempionato vyko geriausių žaidėjų apdovanojimai.

Sekmadienio rytą dalyvavome Mišiose. Po Mišių pietavome Toronto Lietuvių Namuose. Vėliau važiojome apsipirkti. Vakare žaidėm su St. Michael's College School komanda, kuriai atstovavo buvęs marčiulioniukas Evaldas Zabas. Po sunkios kovos šventėme pergalę devynių taškų skirtumu.

Pirmadienį aplankėme "CN Tower" ir turėjome daug laiko pirkti lauktuvių. Vakarieniavome Sergaučių name. Antradienį po pietų žaidėm su "Father Henry Carr" komanda, kuriai atstovavo 17-18 metų atletai. Nors ir įnirtingai kovėmės, turėjome pripažinti priešininkų pranašumą rezultatu 64:57. Vakarieniavome su "Aušros" sporto klubu, o po vakarienės vykome į kiną. Trečiadienio rytą išvykome į "Paramount Canada's Wonderland". Linksmiai praleidė laiką, iškeliavome į išleistuves Kurų šeimoje. Tenai apsigėitėme dovanomis ir atsiveikimo žodžiais.

Ketvirtadienį po pietų išvykome į oro uostą. Esame labai dėkingi už tai, kad mumis rūpinotės, visur vežiojote, neleidote nuobodžiauti.

Lietuvoje jūsų laukianti
marčiulioniukų komanda

"Aušros" žinios

Berniukų A krepšinio komanda pabaigė sėkmingai OBA metus, stipriai pasirodę OBA "Championships". Nors komanda sezono nebaigė su medaliais, bet baigė aukštais rezultatais "Provincial Division 2". Ši komanda dabar ruošiasi dalyvauti VII pasaulio sporto žaidynėse Lietuvoje kitą mėnesį. Sveikinam visus narius, kurie yra Brandon Baronaitis, Karolis Danielius, Alex Lukošius, Valen Steer, Matas Tirilis, Gintaras Valiulis, Bronson Vinerskis, David Wilenbrecht, Tomas Yčas ir Evaldas Zabas. Juos treniruoja Ramūnas Underys ir Martynas Yčas.

Telkdami kelionei lėšas berniukų A ir C/D krepšinio komandoms dalyvauti Lietuvoje VII pasaulio sporto žaidynėse, aušriečiai plovė automobilius gegužės 28 d. nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p. "Petro Cana Station", Bloor St. W./Prince Edward. Taip pat jie Tėvo dienos proga pardavinės gėles Priskelimo parapijoje.

"Aušra" nuoširdžiai dėkoja dr. Ginai Ginčauskaitei už dosnų prisidėjimą vykstančioms į Lietuvą komandoms paremti. Inf

SPORTAS

XXXV KL dienu proga surengtose kėgliavimo varžybose Toronte gegužės 21 d. klubo "Jungtis" nariai Nuotr. R.D. Puterių

Jaunieji krepšinio žaidėjai klevininkai Lietuvoje, marčiulioniukai Kanadoje

2004 m. vasarą "Klevo" krepšinio komanda iš Kanados važiojo į Lietuvą žaisti su Lietuvos komandomis. Lietuvoje krepšinis visuomet buvo aukšto lygio. Dėl to "Klevo" komanda buvo pasiruošusi sužaisti intensyvas krepšinio rungtynes.

Lietuvoje mūsų komanda žaidė krepšinį, bet šalia to susipažino su savo prosenelių gimtuoju kraštu. Grįžo mūsų vaikai užsidegę lietuviška dvasia ir meile Lietuvai. Lietuvoje Šarūno Marčiulionio akademija šiltai priėmė "Klevo" komandą ir rūpestingai prižiūrėjo. "Klevo" žaidėjai ir palydovai parsivežė gražių prisiminimų ir užmezgė artimų ryšių su Lietuvos krepšininiais bei jaunimu.

2005 m. "Klevo" komanda bandė atsilyginti – pasikvietė marčiulioniukų komandą į Torontą. 10 žaidėjų su treneriu Gintaru Razučiu ir vadove Aldona Nausėdiene viešėjo tarp mūsų gegužės 18-26 dienomis. Priėmėm ir juos apgyvendinom savo šeimose ir stengėmės juos rūpes-

tingai ir mieliai prižiūrėti. Mes džiaugėmės svečių sportiniu pajėgumu, entuziazmu ir draugiškumu. Tikimės, kad palaikysim ryšius su jais daug metų ir kad draugystės ir lietuviška dvasia mus ir toliau jungs.

Marčiulioniukai sužaidė 4 rungtis su "Anapilio/Aušros" komanda, su Toronto "Triple Threat", Father Henry Carr mokykla, Šv. Mykolo gimnazija. Pastarosios patalpose įvyko Lietuvių dienų uždarymas ir krepšinininkų priėmimas. Svečiai savaitės dienomis aplankė Niagaros krioklį, susipažino su Toronto miestu.

Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie ruošos ir sutiko globoti svečius. Dėkojame Genei Kuzmienei, kuri visuomet remia jaunimo veiklą, dosniai parėmė marčiulioniukus. Taip pat dėkojame Priskelimo parapijai, Anapilio sodybai, Lietuvių Namams, Šv. Mykolo gimnazijai, "Paramos" bankeliui ir Kanados lietuvių dienų rengėjams, kurie prisidėjo prie išlaidų.

Stasys Kuliavas

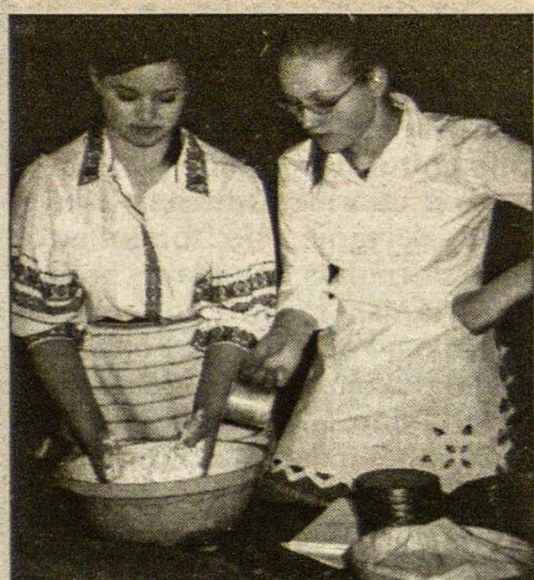

Toronto "Aušros" komandos ŠALFASS surengtų jaunių krepšinio žaidynių atidaryme Čikagoje balandžio 23-24 d.d.

SKAUTŲ VEIKLA

• Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai dalyvaus Hamiltono skautų rengiamose Joninių šventėje Giedraičio klube, šeštadienį birželio 25. Norime išvažiuoti autobusu 1 v.p.p. Šventė prasidės 2.30 v.p.p., Mišios 4 v.p.p., laužas 7.30 v.v. ir grįžtame 9 v.v. Visi kviečiami dalyvauti – paukštytės/vilkiukai, skautės/ai, prit. skautės/tai, vyr. skautės/vyčiai ir vadovai. Tėveliai kviečiami prisidėti. Šios išvykos reikalais skambinti Rūtai Lemon tel. 416 581-8838 ar Mariui Rusinui tel. 905 848 0320.

• Šeštadienį, gegužės 28 d. įvyko Šv. Jurgio iškilminga sueiga – žiemos sezono uždarymas. Po Maironio mokyklos pamokų susirinko apie 100 skaučių, skautų. Komendanto pareigas ėjo s.v. v.sl. Danielius Puzeris. Sueigoje dalyvavo atstovai iš Kanados skautų – Bill Leach "District Commissioner Skyline Area", kurio apylinkei priklauso ir Toronto lietuvių skautai. Jis ne tik norėjo susipažinti su lietuvių skautais, bet turėjo keletą įteikimų mūsų vadovams. Jis įteikė Gilvelio kaklaraiščius vyr. skautei Vidai Skilandžiūnienei ir "Šatrijos" tuntininkei s. Rūtai Baltaduonytei-Lemon. Jos baigė Kanados skautų atitinkamus kursus ir atliko skirtus uždavinius. Vyriausios skautininkės įsakymus perskaitė vyr. skautė Rūta Stauskienė. Pažangumo žymeniui apdovanojta sesė Rasa Šiaučiūnaitė. Vyriausio skautininko įsakymus perskaitė s.v. Andrius Rusinas. Įsakyme pasveikino s.v. Matą Turczyn, atlikusį Ažuolo mokyklos uždavinius. Jam leidžiama dėvėti aitinkamą ženklą ant uniformos. "Šatrijos" įsakymus perskaitė vyr. skautė Rūta Stauskienė. Įsakymuose paukštyčių kandidatėms leidžiama duoti įžodį: Livijai Čygaitei ir Angelei Kulikauskaitėi. Paukštyčių antrąjį laipsnį sėkmingai baigė: Rachael Asevičiūtė, Julija Degutytė, Elenytė Olekaitė, Maksytė Olekaitė, Simonė Pabrėžaitė, Danielė Punkrytė ir Laura Valadkaitė. Paukštyčių pirmąjį laipsnį baigė Sabrina Kulnys-Douglas, Erika Kišonaitė ir Daniela Šablinskaitė. Tautinį ir pasaulinį ženklus įsigijo: Laura Valadkaitė, Rachael Asevičiūtė, Sabrina Kulnys-Douglas, Erika Kišonaitė ir Daniela Šablinskaitė.

Vyr. skautės kandidatės Andrytė Juknevičiūtė ir Renata Simonavičiūtė ruošia tešlą lietuviškiems kukuliukams ir virtinukams "MacKenzie House" muziejuje, kur š.m. balandžio 15-16 d.d. buvo rodomi lietuvių tautodailės kūriniai bei verdami lietuviški patiekalai

Nuotr. K. Dambaraitės-Janowicz

Skautės kandidatės baigė antrąjį patyrimo laipsnį ir gali duoti įžodį: Alma Ramanauskaitė, Indrė Ramanauskaitė ir Rasa Aleknavičiūtė. Pirmos pagalbos specialybę įsigijo: Lia Aiello, Daiva Didžbalytė, Kristina Marijošytė, Daiva Paznėkaitė, Lauren Ploog, Rasa Šiaučiūnaitė, Daina Šimkutė, Asia Skilandžiūnaitė, Veronika Sriubiškytė.

Pavyzdgingiausios skautės varžybas laimėjo Asia Skilandžiūnaitė ir Daiva Paznėkaitė. Pavyzdgingiausios skautės skilties konkursą laimėjo "Erelių" skiltis – Asia Skilandžiūnaitė, Daiva Paznėkaitė, Kristina Marijošytė, Larisa Saplytė ir Rūta Rėkutė.

Antrąjį patyrimo laipsnį baigė: Cassandra Kulnys-Douglas, Daiva Paškauskaitė, Virginija Pečiulytė, Austina Tarvydaitė, Adriana Turczyn ir Viktorija Yčaitė. Už pavyzdingą vadovavimą vyr. sk.sl. Vilija Narušytė pakelta į vyr. sl. laipsnį. Už pareigingai ir sąžiningai atliktą darbą "MacKenzie House" parodoje padėkas gavo: vyr.sk.kand. Andrėja Juknevičiūtė, vyr.sk.kand. Renata Simonavičiūtė, vyr.sk. v.sl. Julija Ruslienė, ps. Kristina Dambaraitė-Janowicz, ps. Dalia Steponaitienė, ps. Ilona Tarvydienė ir j.v.s. Elena Namikienė. Įsakymus pasirašė tun. s. Rūta Baltaduonytė-Lemon. Inf.

Su tautodailės rodiniais skautininkės E. Namikienė ir K. Dambaraitė-Janowicz Toronto "MacKenzie House" muziejuje š.m. balandžio 15-16 d.d. Ten skautės rodė lietuvių tautodailę ir lietuviškų valgių gaminimą

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuvių išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

JAUNIMO ŽODIS

Maironis – Lietuvos žadintojas

Maironis, kurio tikrasis vardas ir pavardė yra Jonas Mačiulis, gyveno nuo 1862 iki 1932 metų. Kai buvo jaunas, eilėraščius rašė lenkiškai, bet kai užaugo, įstojo į Kauno kunigų seminariją, rašyti pradėjo lietuviškai. Maironis yra romantizmo poetas.

Jis mylėjo Lietuvą visa savo širdimi. Išaukštino jos vardą tuo laiku, kai labiausiai reikėjo. Visi jo eilėraščiai išaukština Lietuvos vardą. Eilėraštyje *Lietuva brangi* Maironis palygina Lietuvą su gražiausiais dalykais: "Graži tu savo dangaus mėlyne! / Brangi: tiek vargo, kančių patyrei".

Dauguma Maironio personažų kenčia. Motina prašoma neverkti, kai sūnus eina ginti tėvynės, o tiems, kurie žus, pažadama, kad jie nebus užmiršti. Lietuva, patyrusi daug kančių, gali didžiuliu garbingu praėjimu. Kovojo daug kovų, daugiausia išeidama kaip laimėtoja. Eilėrašties *Milžinų kapai* pasakoja, kiek žmonės kentėjo, bet vis galvojo apie šviesią ateitį.

Maironio kūryboje jaučiame labai stiprų ti-

kėjimą. Jis daug kartų mini Dievą, dangų, Mariją, angelus. Eilėraštyje *Oi neverk, motušėle* rašo: "Kam nusviro galva, / Tam dangaus angelai / Vainiką iš deimantų pina". Religija, tikėjimas palengvina vargą, gelbėja žmoniją. *Marijos giesmėje* prašoma, kad Marija išklausytų žmonių maldas, kad gelbėtų juos, kad suteiktų vilties.

Vida Naudžiūnaitė

Maironis parašė daug eilėraščių apie Lietuvą. *Lietuva brangi* kalba apie Lietuvos grožį. Mūsų vaikai turėtų išmokti lietuvių kalbą. *Kurbėga Šešupė* eilėraštyje Maironis norėjo žmonėms pasakyti, kad Lietuva gyvuos visada. *Oi, neverk, motušėle* apie sūnų, kuris iškeliauja į karą ir sako mamai: "Oi, neverk, motušėle", nes jis eis "ginti brangiausios tėvynės". Maironis yra brangus lietuviams, nes jo kūryba turėjo jiems daug įtakos. Jo patriotiniai eilėraščiai atskleidė Lietuvos grožį ir ypatingumą. Mes dabar mokomės Toronto mokykloje, pavadintoje Maironio vardu.

Algis Valiulis

Atstovaukite Kanados lietuvių jaunimui 12-tame PLJK!

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga kviečia Kanados lietuvių jaunimą įteikti prašymus tapti atstovais ateinančiame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, kuris įvyks Kanadoje 2006 m. vasarą Toronto, Hamiltone ir Montrealyje.

Kurie gali būti atstovais? Asmenys tarp 18 ir 35 metų amžiaus, norintys būti vadovais savo bendruomenėje. O kam būtų įdomu dalyvauti šiame kongrese? Norintiems sustiprinti ryšius ar susipažinti su lietuvišku jaunimu Kanadoje ir visame pasaulyje. Kam tiktų Kongresas? Mėgstantiems diskutuoti lietuvių išlaikymo klausimais išeivijoje.

Visą Kongreso programą rasite Kongreso oficialiame tinklalapyje: www.kongresas.org. Bendros žinios apie Kongresą taip pat yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos tinklalapyje: www.pljs.org.

Asmenys, norintys tapti Kanados atstovais ateinančiam Kongresui, turi atsakyti į šiuos du klausimus: *Kodėl noriu tapti 12-ojo PLJ kongreso atstovu? Kaip mano dalyvavimas Kongrese prisidėtų prie lietuvių išlaikymo mano bendruomenėje?*

Atsakymus priimsime lietuvių, anglų arba prancūzų kalbomis, tačiau pageidautina, kad rašytumėt lietuviškai, nes Kongresas vedamas lietuvių kalba!

Prašymus siųskite iki birželio 20 d. Kanados lietuvių jaunimo sąjungos krašto valdybai el. paštu valdyba@kljs.org arba paprastu paštu į KLJS raštinę, 1 Resurrection Rd., Toronto ON M9A 5G1. Laukiame atsiliępant Jūsų visų! Kanados lietuvių jaunimo sąjungos krašto valdyba

Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lietuvių kursų mokytojai. I-oje eil. iš k.: R. Simonaitienė, Ž. Šelmienė, R. Stravinskienė, D. Puterienė, A. Aušrotaitė-Simonėlienė, V. Zubrickienė, V. Zenkevičiūtė-Saccocia, D. Botyrienė, D. Sonda; II-oje eil. iš k.: I. Petrauskienė, V. Vingelytė-Pabrėžienė, J. Sondaitė, J. Valiulytė, I. Sungailienė, V. Valiulienė, E. Matijošytė, R. Samonytė, L. Puterytė, G. Valiulis; III-oje eil. iš k.: J. Dzemonienė, R. Saplienė, D. Skukauskaitė, D. Balsienė-Calderon, V. Kairienė, V. Levandauskienė, A. Remesat, J. Stasiulevičienė, V. Bachovas, J. Žabienė

Nuotr. R. Puterio

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų – apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės – Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Ilgamečiam Kanados Lietuvių tautodailės instituto
tarybos nariui

AŲA

VYTAUTUI SENDŽIKUI

užbaigusiam šią žemišką kelionę, nuoširdžiai
užjaučiame LTI narę LIUDĄ, dukrą ALDONĄ,
sūnų GINTAUTĄ ir visus artimuosius. Tebūnie
jam lengva Kanados žemė -

*Kanados Lietuvių tautodailės instituto
taryba, valdyba ir visi nariai*

MYLIMAM TĖVELIUI

AŲA

JUOZUI MIEČIUI

mirus Čikagoje, jo sūnui - ilgamečiam klubo
pirmininkui ir treneriui RIMUI, jo žmonai
JANE, vaikaičiams DARIUI ir STEPUI reišk-
kiam gilią užuojautą -

Prisikėlimo parapijos sporto klubas "Aušra"

PADĖKA

AŲA

PETRUI BRIDICKUI

mirus 2005 m. balandžio 13 d., nuoširdžiai dėkojame
prel. Jonui Staškevičiui už maldas Staynerio laidotu-
vių namuose ir už gedulines Mišias, kun. Vytautui
Staškevičiui už palydėjimą į kapines, vargonininkei už
giedojimą. Dėkojame karsto nešėjams ir visiems,
kurie užprašė Mišias, atsiuntė gėlių bei pareiškė
užuojautas žodžiu ir raštu. Ačiū J. Gurklienei už ska-
nius pietus ir ponioms už pyragus.

Žmona Anastazija ir giminės

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Prisimenant a.a. majorą
VYTAUTĄ BULVIČIŲ, laisvės
kovotoją-rezistentą, rengusį
sukilimą Vilniuje. Jis ir jo
draugai kovotojai bolševikų
buvo suimti ir sušaudyti Gor-
kio kalėjime 1941 m. gruodžio
18 d. Sukilimas betgi įvyko
Kaune birželio 23 d., ir Lietuva
buvo išlaisvinta, nors ir neil-
gam.

Ne mirusiems...

*Ne mirusiems,
Bet žuvusiems rašau,
Ne giminėms,
Draugams tik buvusiems.
Todėl visų prašau:
Pagerbti nepažįstamus,
nežinomus,
Palaidotus be karsto, be maldų.
Kalti jie buvo? Nekalti?
Kokiom įvertinsi akim.
Visi jie žemėm užpilti,
Ir juos vadinam praeitim.
Ta praeitis, ar žinot jūs,-
Žiauri istorija tautos.
Ten rasime visų vardus
Ir tas akimirkas baisias.
Nors viskas buvo jau seniai,
Vaizduotėj merdi Pirčiupiai
Ir Pravieniškiai, ir Rainiai,
Ir Tuskulėnai - net baisu.
Visi kalbės, visi sakys:
Ne tik kad forte devintam...
Juk žmones šaudė ir kitur
Ir namuose, laukuos,
miškuos.*

*Ir net tada, kai jau taika
Pasaulį papuošė žiedais,
Dar vis nuožmi, žiauri ranka
Vis sėjo mirtį lyg usnis.
Tad neapykanta dažnai
Grūmojo kruvinu pirštu.
Alsavo šermenim namiai
Su juodais dūmais ir kerštu.
Taip žmonės mirė priversti,
Nebežinodami už ką...
Kai išgirsti, susimąstai:
Ne taip jau buvo paprastai.
Daug mirė kas ir be kovų
Toli, toli, prie Laptevų,
Tenai prie amžinojo ledo
Nuo didelių kančių ir bado.*

*Daug mirė ir visur kitur:
Ir mūs tėvynėj, ir svetur.
Tad sklis ilgai dar ši šneka,
Kokia tai buvo epocha.*

Vincas Korsakas

AUKOS

Jono Govedo fondą naujai
chorinės muzikos kompozitorių
kūrybai remti įsteigė Kanados
lietuviai muzikai ir draugai. Prisi-
menant Jono Govedo įnašą lietu-
viškos chorinės muzikos išlaiky-
mui išeivijoje, šio fondo aukos
bus skiriamos lietuviams kompo-
zitoriams, rašantiems chorinę
muziką jo atminimui. Fondo stei-
gėjai dėkoja visiems aukojusiems
ir B. Matulaitiūnei bei B. Kaz-
lauskaitei už aukų rinkimą laidotu-
vių metu. \$150 - G.D. Sakai;
\$100 - D. Breen, D.T.T. Chorno-
maz, I. Jurcevičius, K. Keparutis,
P.R. Kurai, P.Z. Linkevičiai, A.D.
Nausėdai, J. Nešukaitis, R.G.
Paulioniai, M.I. Sungailos; \$50 -
S. Berg, J.P. Gurkliai, M.B. Kuš-
likiai, G. Kuzmienė, H.G. Lapai,
V.V. Paškai, A. Ramanauskienė,
L. Šeškuvienė, R.V. Valaičiai;
\$40 - A. Valadkienė, A.J. Žemai-
čiai; \$35 - O. Jurėnas; \$30 - Z.
Bersėnaitė-Cers, C. Daunienė,
M. Žemeckienė; \$25 - B. V. Bire-
tos, Č.B. Joniai, J. Rinkūnienė;
\$20 - B. Alksnienė, S.J. Andru-
liai, S.J. Ažubaliai, D. Barkaus-
kienė, R. Bukšaitis, G.V. Butkiai,
H. Carlin, R. Celejewski, R. Da-
nieliū, V.K. Gapučiai, A. Gen-
čius, S. Girčienė, K. Janowicz, J.
Karaliūnas, R.J. Karasiejai, D.
Klibingaitienė, O. Krašauskienė,
V.K. Latwis, L. Mačionienė, A.B.
Matulaitė, J. Pacevičienė, S.V.
Piečiai, D. Pranaitienė, P. Pui-
doka, I. Punkrienė, V.A. Reme-
sat, P.B. Sapliai, D.J. Šiaučiu-
nai, H. Simanavičienė, V. Siminke-
vičienė, A. Skilandžiūnienė, G.
Stankutė, B.T. Stanuliai, W.V.
Strimaičiai, L.J. Stungevičiai,
A.A. Vaičiūnai, E. Valeška, J. Va-
liukas, V. Vingelis, I. Vibrienė,
R.V. White, M.J. Zubrickai; \$10 -
V. Beaucage, B.B. Degučiai, I.
Kaliukevičienė, G. Kavaliūnienė,
I. Kybartas, R. Melkienė, L. Mu-
rauskienė, O. Ražauskienė, I.
Paškauskienė; \$5 - N. Kuprevi-
čienė. Kviečiame aukas siųsti
KLB, 1 Resurrection Road, To-
ronto, ON M9A 5G1, pažymint,
kad auka skirta a.a. Jono Govedo
atminimui. G.P.

A.a. Ben Paškui tragiškai žu-
vus, užjaušdami jo tėvus Edį,
Louise Paškus ir šeimą, jo sene-
lius Vidą ir Vytą Paškus bei visus
artimuosius, jo atminimui pa-
gerbti Tėviškės žiburiams aukojo:
\$20 - B.T. Stanuliai, A.P. Skilan-
džiūnai, R. Celejewski, M. Povil-
aitienė, A. Augaitienė, N. Bal-
čiūnienė, A. Ramanauskienė,
S.V. Aušrotai, O. Dementavičienė,
B. Vilkienė, I. J. Nacevičiai,
M.J. Zubrickai, J. Valiukienė,
A.B. Matulaitė, A. M. Pranevi-

čiai, L.V. Pevcevičiai, I. Punkrie-
nė, P.B. Sapliai, J.J. Zenkevičiai,
A. Gaidelienė, dr. R.S. Sapliai;
\$10 - A. Buragienė, E. Kazlaus-
kienė.

A.a. Ben Paškaus atminimui
Česlovas ir Birutė Joniai Tėviškės
žiburiams aukojo \$50.

A. a. Vytautui Sendžikui mi-
rus, užjaušdami jo šeimą, Tėviš-
kės žiburiams \$25 aukojo Alina ir
Kazys Žilvyčiai.

A. a. Vytauto Sendžiko atmi-
nimui pagerbti skautų "Romus-
vos" stovyklavietei aukojo: \$100 -
Kunig. Birutės dr. vė, P. Ročys,
E.G. Šernai, dr. J. Yčas ir Liūda;
\$60 - B. Augaitis; \$50 - Z. Au-
gaitienė, S. Draugelienė ir šeimą,
L. Einikienė, J. Empakerienė,
A.V. Grybai, M. Kazakevičienė,
A.D. Keršiai, L.G. Keršis-Got-
thans, A. Kišonas, J.G. Kuz-
mienė, dr. J. Rimšaitė, D.G.
Rocca, dr. G.M. Skrinskai, A.
Valadkienė; \$40 - B.A. Abromai-
čiai, L.E. Baumgardai, A.P. Kazi-
liai, H.E. Stepaičiai; \$35 - T.B.
Stanuliai; \$30 - J.E. Čuplinskai,
E. Kišonienė, E. Simonavičienė,
N.A. Simonavičiai, P.E. Stepo-
nauskai, G. Valiūnienė; \$25 -
V.B. Biretos, A. Bumbulis, V. Ja-
sinevičienė, V. Liūma, P.B. Sap-
liai; \$20 - E. Ališauskienė, S.A.
Andruliai, V.S. Aušrotai, L. Bal-
sienė, O. Balsienė, V. Balsienė,
A.N. Baneliai, J.P. Barakauskai,
K.J. Batūros, V. Birštonas, E.
Bočkienė, V.A. Bubeliai, P. Čiur-
lys, J. Dabrowski, J. Gačionienė,
K.V. Gapučiai, E.T. Grybai, J.
Gudavičius, P.V. Gulbinai, J.
Gustainis, K. Janowicz, Č.B. Jo-
niai, I. Kairienė, R. Kalendra,
R.A. Kalendros, G.S. Krašaus-
kai, J.J. Kulikauskai, V. Kulnys,
R. Lemon, F. Mačiulienė, Nancy
May, I. Meiklejohn, P. Meikle-
john, V.P. Melnykai, F. Mockus,
V. Montvilas, Sandra McCallum,
E. Namikienė, D.A. Pabedinskai,
R.G. Paulioniai, V. Paulionis, L.
Pocienė, I. Punkrienė, A.M. Ra-
džiūnai, I. Ross, A. Saplys, B.V.
Saulėnai, R. Simanaitienė, V.
Skukauskas, P. Stripinis, H.L. Su-
kauskai, I. Tarydienė, G. Tary-
dienė, G.B. Trinkos, A. Vaičiū-
nas, A. Vaidila, D. Vaidilienė, M.
Vaitkienė, V. Vaitkienė, M. Vasi-
liauskienė, J. Vingelienė, D. Vis-
kontienė, R.V. White, D. Zaka-
revičienė, A. Zalagėnas, R. Ži-
linskienė; \$15 - B. Hesas, M. Ta-
mulaitienė; \$10 - A.R. Bražukai,
T. Kobelskienė, G. Morkūnienė,
K.A. Ratavičiai, D. Steponaitie-
nė, L. Stosiūnas. Aukos surinko
D. Keršienė, M. Povilaitienė, P.
Saplienė. M.R.

UŽSIPRENUMERUOKITE

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

Vardas, pavardė

Gatvė

Miestas

Provincija/Valst.

Pašto kodas

Telefono numeris

E-pašto adresas

SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPA ADRESU:

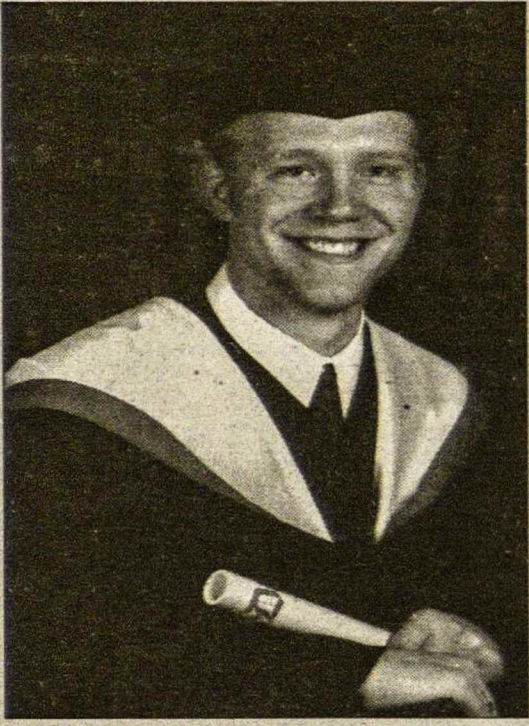
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

**Tik \$50.00
metams!**
JAV-se: amerikietiškas

Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburiai"
siunčiami nemokami šešias savaites

TORONTO

Sveikiname savo sūnų ir vaikaičių **KAZIMIERĄ ŽILVYTĮ**, baigusį McMaster universitetą Hamiltone ir įsigijusį 4 metų komercijos garbės bakalauro laipsnį. Visus 4 metus jis buvo įrašytas į "Deans Honour List". Kazimieras yra ilgametis H.L.S. klubo "Kovas" narys.

Tėvas Algis, seneliai Alina ir Kazys Žilvyčiai, Hamiltonas

Pakeistas KLB raštinės laikas. Nuo birželio 13 iki rugsėjo 6 d. raštinė bus atidaryta trečiadieniais nuo 9 v. r. iki 5 v.v., ketvirtadieniais nuo 9 v. r. iki 7 v.v., penktadieniais nuo 9 v. r. iki 1 v.p.p. Inf.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipduko su jūsų adresu. Nelaukite priminimo - laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

A.a. Pranui Rimkui mirus, reikšdama gilią užuojautą seseriai Marytei Pusdešrienei ir jos šeimai, žmonai Onai ir vaikams, K. Dervaitienė velionies atminimui pagerbti *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Motinos dienos minėjimas įvyko "Vilnius Manor" rūmuose gegužės 7 dieną. Rinkosi į trečio aukšto salę mamytės ir močiutės. Prie durų jas sutiko A. Duobienė įteikdama po gėlytę. Minėjimą pradėjo valdybos pirm. B. Saplys, pasveikindamas susirinkusias mamytes. Programa prasidėjo tai dienai pritaikytų eilėraščių deklamavimu, kurį jautriai atliko L. Mačionienė ir R. Bačiauskienė-Simonaitienė. Po to išėjo Suvalkų trikampio naujai susidaręs vienetas. Keturi vyrai padainavo keletą dainų, kurias lydėjo dvi armonikos ir akordeonas. Tai buvo jų pirmas, puikus pasirodymas. V. Pečiulis pareiškė, kad netrukus bus krikštynos ir nuo tada jie turės vardą. Renginių vadovė T. Kobelskienė įteikė jiems po raudoną gėlę, o susirinkusieji garsiai plojo. Užbaigai visi pabendravo, vaišinosi kava ir pyragais. B.P.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo kredito kooperatyvui už \$5,000 auką, kuri skiriama delegatūros žiniaraščio platinimui užsienyje, ir lietuvių kredito kooperatyvui "Parama" už \$500 auką išeivijos lietuvių katalikų parapijų ir misijų išlaikymui.

Lietuvos vyskupų konferencijos delegato prel. E. Putrimo patariamasis komitetas

Gulag 113 - naujas Kanadoje sukurtas dokumentinis filmas (Realworld Pictures firmos), OMNI televizijos "Independent Producers" programos lėšomis. Filme apibūdinta Kanados esto Eduard Kolga gyvenimas koncentracijos stovykloje, kur jis buvo išvežtas 1941 m. Jis grįžo į Rusiją 2004 m. aplankyti vietoves, kuriose jam teko kentėti kartu su savo tautiečiais ir kitų pavergtų valstybių kaliniais. Informaciją teikia Marcus Kolga, tel. 416-833-5553, el.paštas: marcus@realworldpictures.ca. Interneto tinklalapis www.realworldpictures.ca.

Hamiltono tautinių šokių ansamblio

"GYVATARAS"
sukaktuvinis

**KONCERTAS • VAKARIENĖ
LOTERIJA • ŠOKIAI**

2005 m. birželio 11, šeštadienį, 5 v.p.p.

Jaunimo centre, Hamiltone, 48 Dundurn St.N.,

Bilietus užsisakyti iš anksto Jaunimo centre sekmadieniais po Mišių arba skambinant

IRENAI ŽUKAUSKAITEI tel. 416-895-2400. Įėjimas - \$35

Kviečiame visus gausiai dalyvauti

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

visus kviečia dalyvauti metiniame

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIME

birželio 14, antradienį, 7 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje (1 Resurrection Rd.). Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rikiuotei į pamaldas rinktis 6.30 valandą vakaro prie šventovės. Gausiu dalyvavimu pagerbkime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Norintieji pagerbti sibirines aukas gali padėti gėlių prie kryžių prieš įeidami į šventovę.

Kanados baltiečių federacija
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

Anapilio parapijos jaunimas visus
Toronto ir Hamiltono draugus,
MOKSLO METŲ UŽBAIGIMO PROGA,
maloniai kviečia į

Šokius

birželio 19, sekmadienį, pradžia 5 v.p.p.

Anapilio parapijos salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON

Vakaro programoje: 7 v.v. - Pizza ir užkandžiai; 7.30 v.v. - Teatro studija "Žalios lankos" atliks pjesę "Bulvinė pasaka". Diskoteka, konkursai; 11 v.v. - vakaro užbaigimas. Vakaro metu veiks nealkoholinis baras. Įėjimas - \$5.

DALYVIŲ AMŽIUS TARP 9-IŲ IR 19-KOS METŲ

REMĖJAI: Kanados lietuvių fondas ir Anapilio parapija

Daugiau informacijų teikia Pranas Vilkelis tel. 905-279-1867

Rengia - Anapilio parapija, Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris

**Rikis Punkris
REALTOR**

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ketinate parduoti?

- Speciali pardavimo sistema
- Sąžiningas patarnavimas
- Įvertinimas - nemokamas

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklalapis: www.rickpunkris.com

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

STOCKHOLM HELSINKI WARSAW VILNIUS ST. PETERSBURG RIGA

MANY DESTINATIONS. ONE EASY GATEWAY. ONLY WITH FINNAIR.

Finnair operates Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki every Tuesday, Thursday and Sunday between June 9 and September 8, 2005. We also offer daily code-share flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. and from New York with many convenient connections from Canada. Our connections through Helsinki are quick and convenient. There's never been a better time to fly Finnair.

www.finnair.com/ca

For more information please contact your travel agent or call us at 416.222.0740 or 1.800.950.5000

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Kvietame susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevizib@pathcom.com

TORONTONT

Anapilio žinios

• Šį sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose jau nebegiedojo parapijos choras, nes išėjo vasaros atostogų.

• Gegužės 29, sekmadienį, pakrikštyta Keith ir Kristinos (Zakaraitės) Elliott dukrelė Kaitlyna-Nadija.

• Gegužės 31, antradienį, Waterloo mieste mirė buvęs ilgametis torontietis ir mūsų parapijietis a.a. Juozas Lukošius, 92 m. amžiaus. Jis palaidotas birželio 4, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse.

• Anapilyje veikiančiame Kanados lietuvių muziejuje dabar vyksta paroda "Prisiminkime Lietuvį dienų linksmybes!" Parodoje – vaizdai iš įvairiose vietovėse surengtų Kanados lietuvių dienų. Sekmadienį paroda atidaryta nuo 9.30 v.r., o pirmadienį – nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

• Mišios birželio 12, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Adolfą Vanagą (X metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Rūtą Vaškevičiūtę-Stankienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 11, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Ireną Mačiulytę-Kunį.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auکو: \$100 – J.J. Zenkevičiai, F. Juzėnas, T.D. Chornomaz, R. Vaišvilaitė, A.I. Kusinskiai, J.A. Vaškevičiai, J. Asmenavičius, B.V. Vytai, J.E. Čuplinskai, J. Valiukienė, G.V. Drešerai, E. Benetis, A.J. Vaišnorai, I.P. Girniai; \$80 – J.I. Nacevičiai; \$60 – S. Valickis, S. Stankienė; \$50 – V. Poškaitis, Z. Stančikienė, V. Jasinevičienė, J. Macijauskienė, L. Einikienė, D. Barkauskienė. P.Z. Jonikai, M. Bernotienė, A. Vitkienė, L. Balsys, L.I. Adomavičiai, A. Aleliūnienė, A. Laugalys, A.J. Zalagėnai, A. Ramanauskienė, M.J. Zubrickai, B. Pivoriūnas, E. Kuzmickas, T. Gureckas, D. Simanavičienė, A. Vaišvilienė, E. Stabingienė, B.G. Čizikai, F. Venckevičienė, P. Jukna, J.J. Šarūnai, S. Radvila (a.a. Joanos Budnikienės atminimui); \$40 – A. O'Donohue, A.J. Lapavičiai; \$30 – E.M. Kazakevičiai; \$25 – M. Žemeckienė, H. Motiejūnienė, G. Šutas; \$20 – P.G. Stauskai, V. Girnius, P. Krivinskienė, V. Kėžinaitis, K.J. Vėgiai, P. Čiurlys, A. Mačionienė, K.R. Poškai; \$10 – B.P. Daržinskai, G. Morkūnienė, K. Blekaitienė.

A.a. Vytauto Sendžiko atminimui pagerbti Apolinaras ir Sabina Gotceitai Tėviškės žiburiams auکوjo \$50.

A.a. Adolfo Vanago 10-ies metų mirties atminimui Tėviškės žiburiams \$25 auکوjo A.I. Jurcevičiai.

A.a. Aleksandro Stančiko 5 metų mirties sukaktį prisimindami, vaikaičiai Dainius ir Nerijus Vidmantai TŽ auکوjo \$60.

Š.m. Kovo 11-sios proga slaugos namuose "Labdara" vyko paroda "Pavasario mados". Nuotraukoje tautinius drabužius rodė atžalyniečiai

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį 10.45 v.r. Mišias koncelebravo svečias iš Lenkijos kun. Robertas Furmanas. Mišių metu paskutinį kartą prieš vasaros atostogas giedojo parapijos "Retkartinis" choras. Šį sekmadienį, giedant parapijos suaugusių chorui, parapija per 10.45 v.r. Mišias paminės Sibire žuvusius lietuvius.

• Birželio 4 d. palaidota a.a. Albina Buožienė, 74 m. Paliko sūnus Kazimierą, Joną, Albiną ir Vinčą bei seserį Teresę Gražulienę. Čikagoj mirė Juozas Miečius, Rimo Miečiaus tėvelis.

• Vasaros stovykloms "Kretingos" stovyklavietė Vasagoje paruošti reikia daug darbininkų. Stovyklavietės priežiūros sekcija kviečia visus savaitgaliais važiuoti į stovyklavietę talkos darbui. Ten bus parūpintas maistas, o atsivežusiems patalynė – ir nakvynė. Tokie darbo talkos savaitgaliai vyks iki stovyklų pradžios. Daugiau žinių teikia Rūta Jaglowitz 416 622-9919 ar ruth.jaglowitz@senecac.on.ca.

• Vasaros stovyklų tvarka "Kretingos" stovyklavietėje: liepos 3-16 d.d. lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams; liepos 17-30 lietuviškai kalbantiems; šeimų stovykla rugpjūčio 7-13 d.d. Visoms stovykloms registracijos blankus galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklų vadovams pasiruošimo diena vyks birželio 18 d. stovyklavietėje nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.

• Pasaulio Jaunimo dienų Vokietijoje dalyviams bei jų tėveliams informacinis susirinkimas vyks birželio 14 d., 8 v.v. parapijos patalpose.

• Mišios sekmadienį, birželio 12: 8 v.r. už a.a. Dalią Simanyienę; 9 v.r. už a.a. Juozą ir Konstanciją Černauskus; 10.45 v.r. už Kuodžių šeimos mirusius, už a.a. Ireną Jurkienę ir specialia intencija; 12.15 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Muziejaus-archyvo žinios

• Dėkojame visiems atsilankiusiems kapinių lankymo dieną ir atvedusiems svečius parodyti mūsų muziejų ir Kanados lietuvių dienų parodą. Muziejaus-archyvo išlaikymui auکوjo: \$20 – A. ir J. V. Šimkai, B. ir G. Čizikai; Birutė ir Jonas Lukšiai, Tillsonburgo rajono veiklūs lietuviai.

• Muziejuje galima dabar pamatyti "Lithuania" tautinių šokių grupės nuotraukas (1948 m.) bei 1930 m. išleistą knygą *Vytauto Didžiojo mirties 500 metų sukaktuvėms albumas*, kurioje yra tuometinių žymių asmenų – valdžios ministrų, karininkų, pramonininkų – nuotraukos. Jau daugelis lankytojų šiose nuotraukose atrado savo gimines bei artimuosius.

Lietuvių Namų žinios

• Birželio 5 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 127 svečiai. Pranešimą padarė Kultūros komisijos pirm. V. Kulnys.

• LN valdybos posėdis – birželio 8 d., 7.30 v.v. LN seklyčioje.

• Birželio 12 d. Toronte įvyks labdarai skirtas maratonas (Toronto Challenge), kurio metu dalis rinktų pinigų atiteks "Labdaros" slaugos namams. Norintieji prisidėti ir dalyvauti bėgime (5 km) ir ėjime (1 km) registracijos blankus galite gauti Lietuvių Namuose, "Paramoje" ir Slaugos namuose. Dėl platesnės informacijos kreipkitės į Angelę Abromaitytę tel. 416 531-2121.

• "Lokyje" galima gauti įvairių lietuviško maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

• Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Norintieji pasiimti sekmadieniais gaminamų patiekalų į namus prašome iš anksto užsisakyti tel. 416 532-3311.

• Šį pavasarį KLB Švietimo komisija išleido knygą *Lietuvių literatūros skaitiniai*. Birželio 19, sekmadienį, 2 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose Kultūros komisija rengia susitikimą-pokalbį su šios knygos autore Rima Žemaityte-Deulius ir leidejais. Visus, kas mėgsta poeziją, sodrų lietuvišką žodį, norėtų įsigyti naująjį leidinį, kviečiame dalyvauti.

S. Katkauskaitė

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, birželio 12, 9.30 v. ryto pamaldos, po kurių Lietuvių Namų seklyčioje įvyks konfirmantams pamoka.

• Parapijos metinė gegužinė, sutampanti su Tėvo diena, įvyks sekmadienį, birželio 19, "Centennial" parke, Etobicoke, "A" rajone. Pradėsime pamaldomis 11 v. ryto. Įvažiavimas į parką – į šiaurę nuo Rathburn gatvės.

• Nuo sekmadienio, liepos 3 pamaldos prasidės 11.15 v.r., ir tai tęsis iki 2006 metų birželio pabaigos.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, dėmesio! Labai svarbu atvykti į mokyklą paskutinį šeštadienį, birželio 11. Bus išdalinti pažymėjimai ir naujas mokyklos metraštis (kiekviena šeima gauna po vieną nemokamai tik tą dieną, jeigu dar nebus jo atsiėmę birželio 4 d.; po to kainuos 10 dol.). Tuo pat metu bus išdalinti Dainų šventės marškinėliai mokiniams nuo 2 sk. iki 8 sk.

• Mokyklai auکوjo: KLB Toronto apylinkė - \$200; Tautos fondas - \$250; Prisikėlimo parapija - \$1,500; Lietuvos kankinių parapija - \$1,500; Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" - \$5,500. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

• Gegužės 27 d. Prisikėlimo parapijos salėje įvyko iškilmingas mokslo metų užbaigimas su meline programa bei gardžia vakare. Išleista 14 8 sk. abiturientų ir 13 aukštesniųjų lituanistinių kursų.

• Keistuolių teatras pradžiuo visus gegužės 28 d. mokyklos auditorijoje. Vaidino ir dainavo Aidas Giniotis, Darius Auzelis, Andrius Karniava ir Ilona Balsytė. Tą pačią dieną 3-čio skyriaus mokiniai, mkt. Žibutės Vaičiūnienės paruošti, pasirodė su vaidinimu. Tėveliai atvyko pasigėrėti vaikų talentu.

• Registracija ateinantiems mokslo metams vyks rugsėjo 17, pirmą mokslo metų dieną.

• Kviečiame aplankyti tinklalapį www.mairioniomokykla.net Živilė

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

MONTREALQUE

Kanados min. pirmininkas Paul Martin prie Aušros Vartų parapijos šventovės birželio 4 d. su būriu parapijiečių. Gerb. svečias iš choro vadovo A. Mickaus priėmė dovanėlę – choro išleistą giesmių plokštelę (CD)

Aušros Vartų parapija

Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin šeštadienį, birželio 4 netikėtai apsilankė Aušros Vartų parapijos 5 v.v. Mišiose. Pranešimas buvo gautas penktadienio vakare. Nors ir per trumpą laiką buvo susišinota, į Mišias susirinko nemažai žmonių. Parapija yra ministerio pirmininko rinkiminės apylinkės ribose, ir jis, būdamas finansų ministru, buvo dažnas svečias lietuvių minėjimuose. Ši diena nebuvo labai palanki, nes sekmadienį turėjo būti Pirmoji Komunija, ir daugelis nenorėjo vykti į parapiją dvi dienas iš eilės. Dalyvavę ministerį pirmininką priėmė labai šiltai ir gal net šeimyniškai – kaip seną pažįstamą.

Pirmoji Komunija Aušros Vartų parapijoje buvo birželio 5, sekmadienį, per 11 val. Mišias. Procesijoje į baltomis gėlėmis ir kaspinais Silvijos Staškevičienės išpuošta šventovę įėjo vaikai: Ariana Čičinskaitė-Castanhiera, Aleksa Beniušytė, Dainava Jurkutė-Blayne, Robbie Gumtart, Darius Piečaitis, Gabrielius Piečaitis, Renata Piečaitytė, Augvydas Kunčas, Brigita Verbylaitė-Zicha ir Steven Žemaitaitis. Sekė patarnautojai, skaitovai ir kleb. kun. R. Birbi-

las. Mišių metų gražiai giedojo choras ir tris giesmes solistė iš Lietuvos – Elena Grumbinienė. Visiems vaikams buvo įteikti pažymėjimai ir rožiniai. Klebonas dėkojo Daivai Jaugelytei-Zatkovic, kuri jau tapo patyrusia katechete, ir puikiai paruošė vaikus Pirmajai Komunijai, ir Živilei Jurkutei-Blayne, mokyklos vedėjai, suderinusiai mokyklos programą su vaikų paruošimu sakramentams. Šilta, saulėta diena prisidėjo prie pakilios nuotaikos, ir iškilmių dalyviai neskubėjo skirstytis išėję iš šventovės. D.S.

Šv. Kazimiero parapija

• Sekmadienį, birželio 5 parapijiečiai pagerbė kun. Aloyzą Volskį jo 20 metų kunigystės proga. Po Mišių visi susirinko į salę. Pirm. Albinas Brilvicas parapijiečių vardu pasveikino kleboną ir įteikė jam dovaną – bilietus į visus baletų koncertus ateinančiam sezonui Montrealio "Place des Arts" teatre. Julija Adamonienė Montrealio Lietuvių katalikių moterų dr-jos vardu taipgi pasveikino kleboną ir įteikė dovaną. Parapijiečiai sugiedojo *Ilgiausių metų*. Komitetas buvo paruošęs skanias pietus. Ačiū visiems už atsilankymą ir tiems, kurie prisidėjo prie ruošos. V.L.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Séve
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

VISAI VASARAI Vasagoje išnuomojamos 2 kabinos po du kambarius; geras šiltnamio ir šaltas vanduo, dušas. Apie 4-5 minutes iki ežero lietuvių rajone. Nuomininkas savo nuožūra gali leisti kabinomis naudotis ir kitiems. Skambinti Toronte tel. 416 231-4249, Vasagoje tel. 705 429-4120.

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

IŠNUOMOJAMAS Vasagoje vasarnamis arti paplūdimio ir parduotuvių. Skambinti tel. 416 769-3311.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628